

ש.ש

ע"י ב"כ עוה"ד אסף פינק מ.ר. 47378
ו/או יעקב פינק מ.ר. 15042 ו/או טלי איתן מ.ר. 16958
ו/או נועם צוקר מ.ר. 54799 ו/או נעמי מה-נעים מ.ר.
58185 ו/או רעות פרקש-צימרינג מ.ר. 59925
ממשרד עורכי דין יעקב פינק
רח' בן יהודה 34, ירושלים 94230
טלפון: 02-6248701, פקס: 02-6248710
דוא"ל: asaf@pinklaw.co.il

המבקשת;

-נגד-

חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ
ח.פ. 512279985

מרח' יד חרוצים 12, תל אביב-יפו 67778
טל': 03-5680888; פקס: 03-5680899

המשיבה;

בקשה לאישור תובענה ייצוגית

לפי חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006

בית המשפט הנכבד מתבקש כדלקמן:

א. לאשר את התובענה הייצוגית המצורפת לבקשה זו כנספח A לבקשה (להלן: "התובענה") כתובענה ייצוגית, בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "חוק התובענות"), בהתאם לפרט 1 לתוספת השנייה לחוק התובענות: "תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק להגנת הצרכן, בקשר לעניין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו" ובכל שינוי שבית המשפט הנכבד יחליט עליו ביחס לבקשה.

נספח A

ב. לקבוע לפי סעיף 10(א) וסעיף 14(א) לחוק התובענות כי הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית כוללת את כלל האנשים אשר שמם מופיע בפסקי דין בערכאות השונות של בתי המשפט בישראל ואשר חיפוש שמם במנוע החיפוש גוגל (google) ו/או במנוע החיפוש "בינג" (bing) מעלה קישור לפסקי דין המצויים באתר "תקדין לייט" המנוהל על ידי המשיבה, כאשר בפסקי דין אלה מופיעים

- בנוסף לשמם גם פרטים אישיים ו/או אינטימיים אודותיהם הפוגעים בפרטיותם ו/או פרטים שיש בהם כדי לפגוע בשמם הטוב;
- ג. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)(2) לחוק התובענות, כי המבקשת תהיה התובעת הייצוגית וכי באי-כוחה בבקשה זו יהיו באי-כוח הקבוצה הכללית המוצעת לייצוג;
- ד. לקבוע, לפי סעיף 14(א)(3) לחוק התובענות, כי עילות התובענה הן כדלהלן:
- א) הפרת חוק הפרטיות, התשמ"א – 1981;
- ב) הפרת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו;
- ג) עשיית עושר ולא במשפט לפי חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979 (להלן: "חוק עשיית עושר ולא במשפט") זאת כאשר המשיבה גובה תשלום עבור הסרת פסקי דין והחלטות, אשר עצם פרסומן נעשה ללא עיגון חוקי. בכך מעשירה המשיבה את קופתה בניגוד לדין.
- ה. לקבוע את הסעד לתביעה ייצוגית זו בהתאם לסעיף 14(א)(4) לחוק התובענות וכי הסעד יהיה בדרך של:
- א) מתן סעד הצהרתי המצהיר על כך כי המאגר "תקדין לייט" איננו עומד בדרישות הדין;
- ב) מתן צו מניעה האוסר על המשיבה לפרסם מעתה ואילך במאגר "תקדין לייט" כל פסק דין או החלטה הכוללים מידע שיש בו כדי לפגוע בפרטיות ו/או בשמו הטוב של מי מבעלי הדין או אנשים אחרים המאוזכרים בפסקי דין והחלטות בית המשפט;
- ג) מתן צו מניעה האוסר על המשיבה לגבות תשלום עבור מחיקת מסמך מהמאגר "תקדין לייט";
- ד) חיוב המשיבה במחיקת כל פסקי הדין והחלטות במאגר "תקדין לייט" בהם מופיעים פרטים שיש בהם כדי לפגוע בפרטיותם ו/או בשמם הטוב של בעלי הדין או אנשים אחרים המאוזכרים בפסקי דין והחלטות אלה ולמצער להורות על השמטת השמות מפסקי דין והחלטות אלה;
- ה) להורות על מתן פיצוי לחברי הקבוצה במישרין או על ידי מתן סעד לכלל חברי הקבוצה או לטובת הציבור כפי שיראה לנכון בנסיבות העניין;
- ו) להורות על השבת הסכומים ששילמו חברי תת הקבוצה עבור הסרת המסמכים מהמאגר "תקדין לייט" יחד עם הפרשי ריבית והצמדה;
- ז. לקבוע כי ההחלטה בבקשה זו תפורסם באופן שייקבע על ידי בית המשפט הנכבד בהתאם לסעיף 25 לחוק התובענות;
- ח. לחייב את המשיבה בהוצאות התובענה, בגמול למבקשת ובשכר טרחה לבאי כוחה.
- לפי בדיקת ב"כ המבקשת בפנקס התובענות הייצוגיות, נכון ליום הגשת הבקשה לא נרשמה בקשה או תביעה המעלה שאלות מהותיות בעובדה או במשפט הדומות לשאלות נשואות תובענה זו בפנקס התובענות הייצוגיות.
- בהתאם להוראות סעיף 3(א) לתקנות התובענות הייצוגיות (להלן: "תקנות התובענות") מועבר עותק מהבקשה ומהתובענה ליועץ המשפטי לממשלה ולממונה על הגנת הצרכן.

א. כללי

1. עניינה של בקשה זו הינה בשתי עוולות חמורות המתבצעות על ידי המשיבה באכסניה אחת תחת קורת גג אחת: האחת, הפרה חמורה ביותר של פרטיותם ופגיעה אנושה בשמם הטוב של מאות אלפי, אם לא מיליוני אנשים בישראל כמו גם פגיעה במוניטין של בעלי עסקים, על ידי המשיבה, וזאת על ידי יצירת מאגר אינטרנטי של פסקי דין בשם "תקדין לייט" וקישורו למנועי החיפוש רבי העוצמה "גוגל" (www.google.co.il) אשר מטפל בכל יום במיליוני בקשות למציאת תוכן ולמנוע החיפוש "בינג" (www.bing.com). העוולה השנייה, גביית תשלום מהגולש המעוניין להסיר פסק הדין או החלטה המופיע במאגר "תקדין לייט" בו שמו מופיע או שמסיבה אחרת מעוניין הגולש למחוק את פסק הדין או ההחלטה.
2. פסקי הדין המתפרסמים ב-"תקדין לייט", שהינו מאגר פסקי הדין האינטרנטי של המשיבה, כוללים בחלקם - אם לא ברובם - מידע אישי, רגיש ואינטימי אודות אנשים רבים או לחילופין מידע אודות אישומים פליליים שונים מהם זוכו אותם נאשמים לחלוטין וכיוצא באלה. באמצעות קידום פסקי דין והחלטות בהם מופיע מידע זה במנוע החיפוש גוגל הנעשה על ידי המשיבה, המידע זמין ונגיש לכל גולש וזאת בלחיצת כפתור בלבד - חיפוש שם של אותו אדם עליו מעוניין הגולש לקבל מידע, במנועי החיפוש גוגל או בינג.
3. כפי שיוסבר בבקשה, מדובר בשימוש זדוני וחסר תום לב באופן מובהק של עיקרון פומביות הדיון ושל הגנות שונות שניתנו לפרסומי בית המשפט וזאת בניצול מאגר משפטי של פסקי דין כמאגר עסקי לצורך הפצת מידע אודות אנשים אשר שמם מופיע בפסקי דין. הדבר יוצר מציאות בלתי נסבלת של פגיעה חמורה בפרטיותם, שלווה חייהם ושמם הטוב של מאות אלפי אזרחים במדינת ישראל.
4. אם לא די לה בכך, מוסיפה המשיבה חטא על פשע. המשיבה מחזיקה את חברי הקבוצה בבקשה זו כבני ערובה של ממש שעה שהיא דורשת מהם סכומי כסף לא מבוטלים עבור הסרת הפרסומים האמורים המקושרים למאגרה באמצעות גוגל. כפי שניתן יהיה להתרשם, מדובר בפעולת סחיטה פר-אקסלנס של רבבות אנשים חסרי אונים אשר המשיבה דואגת במכוון תחילה לפרסם מעל גלי האינטרנט פסקי דין בהם היו אלה מעורבים (כבעלי דין או בדרך אחרת), מהם פסקי דין הכוללים פרטים אישיים או פרטים שיש לפגוע בשמם הטוב, וכדי להסיר החלטה או פסק דין היא גובה מהם סכומי כסף גבוהים.
5. כפי שעוד יפורט ויוכח למעלה מכל ספק, המדובר הוא בפעילות עסקית גרידא אותה מנהלת המשיבה תוך ניצול בחוסר תום לב של העיקרון החשוב של פומביות הדיון (ואשר למעשה איננו רלוונטי לענייננו) וניצול המאגרים המשפטיים שבחזקתה וכל זאת לצורך יצירת מאגר מידע "משפטי" בתשלום על תושבי מדינת ישראל וכפיית תשלום על אדם המעוניין למחוק פסק דין או החלטה בעניינו המופיע במאגר זה.

ב. מבוא

המבקשת

6. המבקשת הינה תושבת בת ים ועובדת בחברת דרך ארץ בע"מ.

המשיבה

7. המשיבה, חשבים ה.פ.ס מידע עסקי בע"מ (להלן גם: "חשבים"), הינה תאגיד המאוגד בישראל והעוסק באספקת שירותי מידע ללקוחות בתחומי המיסוי, הפיננסים, עבודה, ביטוח פנסיוני ומשפט. על פי האמור באתר החברה (<http://www.hashavim.co.il>) לקוחות החברה נהנים מאתרי אינטרנט מעודכנים על בסיס יומי, וכן ממרכזי מידע המספקים תשובות מומחים בדיני עבודה, מיסים וגמל, ספרות מקצועית, תוכנות ייעודיות, מבזקים והדרכות.

- תדפיס מתוך אתר רשם החברות אודות חשבים ה.פ.ס מידע עסקי בע"מ, מצ"ב כנספח א' לבקשה.

נספח א'

8. בין יתר השירותים והמוצרים שמספקת המשיבה, ישנו המוצר "תקדין". מוצר זה, המוכר לציבור המשפטיים בישראל, מהווה מאגר משפטי מקיף וכולל מאות אלפי פסקי דין מכל ערכאות השפיטה, מאגר חקיקה מקיף (ראשית ומשנית), תקצירי פסיקה, מאמרים משפטיים, טפסים משפטיים, דוגמאות חוזים ועוד.

9. המוצר תקדין משווק ומופץ במספר פלטפורמות. האחד, בצורה של מאגר על תקליטור (CD) אותו ניתן לרכוש ולהשתמש על גבי כל מחשב בעל כונן תקליטורים. המוצר מופץ על ידי המשיבה במגוון דרכים וניתן לרכוש אותו למשל באמצעות פניה טלפונית למשרדי המשיבה. כן משווקת המשיבה את התקליטורים בדרכים שונות נוספות (כגון בפקולטאות למשפטים וכדומה).

10. הפלטפורמה השנייה של המוצר תקדין הינה מאגר אינטרנטי מקוון הנושא את השם תקדין (<http://www.takdin.co.il>). למאגר מקוון זה ניתן להירשם כמנוי (בתשלום) ולהיכנס ולעשות בו שימוש באמצעות רשת האינטרנט.

11. אלו הן שתי הפלטפורמות המרכזיות של המוצר תקדין ואשר ניתן לומר כי הן מוכרות היטב לרוב המכריע של ציבור המשפטיים בארץ (עורכי דין, אנשי אקדמיה, סטודנטים למשפטים, שופטים וכיוצא באלה) העושים שימוש רב בשני אופנים אלו של המוצר תקדין. ניתן לומר כי באופן כללי זהו הציבור היחיד העושה שימוש בפלטפורמות אלו, וזאת לשם צרכים מקצועיים.

12. אך קיימת גם פלטפורמה שלישית של תקדין, שאיננה כה מוכרת לציבור המשפטיים העושה שימוש תדיר בשתי הפלטפורמות הקודמות, ושמה "תקדין לייט". באפן מוזר משהו, פלטפורמה זו איננה משווקת או מוזכרת באתר האינטרנט של המשיבה או באתר תקדין האמור. אפילו חיפוש השם "תקדין לייט" במנועי החיפוש השונים באינטרנט לא מוביל לאתר תקדין לייט ואף אין לאתר זה דף בית. מבדיקה קצרה שעשתה המבקשת עולה כי הדרך היחידה להגיע למאגר זה הינו על ידי חיפוש שם של אדם כלשהו במנוע החיפוש גוגל או בינג (ויתכן גם באמצעות מנועי חיפוש אחרים אשר אינם ידועים למבקשת). למען הנוחות בלבד האמור בבקשה זו מתייחס למופעים במנוע החיפוש גוגל, אשר הינו מנוע החיפוש המרכזי באינטרנט וחולש על הרב המכריע של חיפוש המידע ברשת, אולם הדברים יפים, כאמור, גם לגבי מנוע החיפוש בינג.

13. לאחר ביצוע חיפוש השם המבוקש מתקבלת תוצאה ולעיתים מספר תוצאות (אשר לרוב הינה בין התוצאות הראשונות וודאי בעמוד הראשון של דף התוצאות) ולפיה:

"Y X" (השם שהוקלד) מופיע בפסקי דין וחוקים !! Takdin.

14. במאמר מוסגר יצוין כי הקישורים למופעים של השם המבוקש באתר תקדין (לייט) מופיעים, ברובם המכריע של המקרים, בין התוצאות הראשונות בעמוד הראשון של תוצאות החיפוש בגוגל. הניסיון מלמד כי לרוב מבקש המידע מסתפק בתוצאות ובקישורים הראשונים המופיעים לפניו בעמוד הראשון של תוצאות החיפוש – בוודאי בתוצאות שמופיעות בעמוד הראשון ולרוב אינו טורח כלל לעבור לדף התוצאות השני.

15. לחיצה על הקישור או על הקישורים מקשר את הגולש עם מאגר "תקדין לייט" בו מוצגים בפניו שורה של פסקי דין והחלטות בהם מופיע אותו שם שאותו חיפש באמצעות מנוע החיפוש גוגל.

16. ויובהר: המדובר הוא על מאגר מידע המורכב מפסקי דין, אך משמש בפועל **אך ורק** כמאגר מידע אודות בעלי דין ואחרים המוזכרים בפסקי דין אלו וזאת באמצעות חיפוש שם בגוגל. והראיה לכך – חיפוש ביטויים משפטיים בגוגל אשר מוזכרים מאות אם לא אלפי פעמים בפסקי דין, איננו מעלה כל הפניה למאגר "תקדין לייט" ואילו חיפוש שמות של אנשים שונים מפנה פעמים רבות ל"תקדין לייט", לרוב בתוצאות הראשונות בעמוד הראשון של גוגל (ראה נספח ז' להלן המציג 3 דוגמאות נוספות לזו של המבקשת).

- תוצאות חיפוש הביטויים המשפטיים הנפוצים "חזקת השיתוף", "חובת זהירות מושגית" ו"עושה המיעוט" במנוע החיפוש גוגל ואשר אינו מעלה כל הפניה למאגר "תקדין לייט", מצ"ב **נספח ב' לבקשה**.

נספח ב'

17. כאמור, באמצעות הקישור המופיע במסך תוצאות החיפוש בגוגל, יכול הגולש להיכנס ולצפות בפסקי דין והחלטות של ערכאות שונות בהם מוזכר השם שהקליד במנוע החיפוש. כפי שיפורט להלן, על מנת לצפות במסמך ההחלטה או פסק הדין המלא נדרש הגולש לשלם 25 ש"ח אולם ניתן לצפות בחלק מן ההחלטה או פסק הדין ללא תשלום; **פעמים רבות הפרטים האישיים והאינטימיים ובוודאי אישומים פליליים שונים מופיעים כבר בתחילת ההחלטה או פסק הדין** (בפרק העוסק בתיאור העובדות) **כך שאין צורך לרכוש את פסק הדין או ההחלטה כדי להיחשף למידע הפוגעני**. ואף חמור מכך – לעיתים בחלק הראשון של המסמך מצויות האשמות או קביעות שליליות כלשהן באשר לבעל הדין, אשר בסוף ההחלטה מתגלות כמופרכות ונדחות על ידי בית המשפט, אך הגולש – אשר לרוב איננו מעוניין ברכישת המסמך ועל כן לא נחשף ל"שורה התחתונה" של פסק הדין – נותר עם הרושם הראשוני השלילי המטעה.

18. נוסף על כך, מתברר כי המשיבה מאפשרת "ברוב טובה" להסיר את המסמך כך שלא תהיה גישה אליו דרך "תקדין לייט" וכך לא תהיה אפשרות להגיע לפסק הדין דרך חיפוש השם המבוקש בגוגל, אך גם פעולה זו כרוכה באופן תמוה בתשלום, כפי שעוד יפורט.

19. ראוי לציין כי אתר "תקדין לייט" מתפקד כאתר מסחרי רגיל לכל דבר ועניין. הוא כולל לפחות שלוש פרסומות בולטות של מפרסמי חוץ, זאת בנוסף לבאנר פרסום ה"קופץ" לגולש. כמו כן המאגר כולל רק אפשרות חיפוש פשוטה. כל אלה מעידים על "מסחריותו" של אתר זה ועל כך כי לא מדובר במאגר משפטי מקצועי, בייחוד כאשר משווים אותו לאחיו, המאגר האינטרנטי של תקדין, אשר הינו מאגר משפטי בתשלום אך הוא מתפקד כמאגר משפטי מקצועי וכולל גם

פונקציות רבות לצורך איתור המידע המשפטי הרצוי. פונקציות אלה נעדרות ממאגר "תקדין לייט", ונראה שלא בכדי.

20. פרסום פסקי דין והחלטות באופן האמור במאגר "תקדין לייט", יוצר מציאות ושה מתפרסמים פסקי דין והחלטות הכוללים פרטים שיש בהם כדי לפגוע בבעלי הדין בין היתר באופנים הבאים, שהם נסובי בקשה זו:

א. מידע רגיש הקשור לצנעת הפרט של המתדיין. מידע זה יכול להיות קשור למשל למצבו הפיזי, הנפשי, המשפחתי או הכלכלי של המתדיין וכן פרטים אודות עברו בתחומים אלה ואחרים.

ב. מידע אודות חשדות להתנהלות בלתי הולמת או אי חוקית של המתדיין, אשר התבררה לבסוף כעורבא פרח. במסגרת זו ניתן לכלול אישומים פליליים שונים, טענות לרשלנות מקצועית שהתבררה כלא נכונה, או תביעות בתחומים כלכליים ותחומים אחרים אשר לא העלו דבר. פעמים רבות שיש בפרסום מידע זה באופן שנעשה במאגר "תקדין לייט" כדי לפגוע בשמו הטוב של המתדיין. יתכנו כמובן אופנים רבים אחרים.

21. יש להדגיש כבר עתה כי אין המבקשת טוענת בבקשה זו כנגד פרסום רשמי של פסקי הדין וההחלטות על ידי מנהל בתי המשפט (פד"י) ואף לא כנגד הפרסום במאגרים המסחריים כדוגמת "תקדין" המופעל על ידי המשיבה ו-"נבו" ואחרים, אלא היא טוענת ומלינה **כנגד ניצול מאגר פסקי דין ושימושו כמאגר מידע אודות אנשים וזאת על ידי קישורו לרשת האינטרנט באמצעות השימוש בגוגל**, כפי שיפורט.

ג. רקע עובדתי

22. תחילתו של סיפור המעשה נסוב בקשה זו הינו בתביעה נזיקית אותה הגישה המבקשת כנגד מכון כושר בתל אביב בשל נזקי גוף שנגרמו לה, לטענתה, במכון הכושר. במסגרת ההליך הוחלט על מינוי מומחה רפואי אשר יבדוק את מצבה הרפואי של המבקשת ויקבע קביעות שונות לגבי שאלת נכותה.

23. המבקשת הניחה לתומה כי כל ההליכים וההחלטות במסגרת הליך זה (כמו בכל הליך אחר) מפורסמים רק במסגרות רגילות של פרסום פסקי דין וכי ההחלטות השונות בעניינה לא יהיו חשופות לעיני כל שלא במאגרים משפטיים מוגדרים או במאגרי בית המשפט.

24. מה רבה היתה תדהמתה ביום בהיר אחד, כאשר הקישה את שמה במנוע החיפוש גוגל, קיבלה בתוצאות הראשונות הפניה לפסקי דין והחלטות בהם מוזכר שמה והמופיעים במאגר בשם "תקדין". המבקשת, אחוזת תדהמה והלם הקליקה על הקישור למאגר, אשר התברר כי שמו "תקדין לייט", ובפניה הוצגו **שורה של החלטות** בהליכים שונים בהם היתה מעורבת, ביניהם ההליך המוזכר לעיל.

- תוצאות חיפוש השם "ש.ש" במנוע החיפוש גוגל, מצ"ב **כנספח ג'** לבקשה.

נספח ג'

- דף התוצאות באתר "תקדין לייט" המציג את פסקי הדין וההחלטות בהן מוזכרת המבקשת, מצ"ב **כנספח ד'** לבקשה.

נספח ד'

25. כבר מהתוצאה הראשונה והשנייה המופיעות בעמוד, אף ללא כניסה לקישורים עצמם, ניתן ללמוד על מהותו של ההליך ועל העובדה כי למבקשת (שהיא התובעת בהליך דשם) נגרם נזק גופני משמעותי ככל הנראה, אשר לצורך בירורו מינה בית המשפט מומחה רפואי. כל גולש, בין שהוא בר דעת ובין שאינו בר דעת יוכל להסיק מיד כי אישה בשם ש.ש. סובלת או למצער סבלה מליקוי בריאותי-רפואי כלשהו ולצורך עניין זה אף מונה מומחה רפואי.

26. אחוזת חרדה, הקליקה המבקשת על התוצאה השנייה שהוצגה בפניה (החלטה מיום 1.3.2011) העוסקת בעניין מינוי המומחה הרפואי אך שמה לב כי ההחלטה איננה מלאה ומופיעה רק בחלקה. בכדי לקבל את ההחלטה כולה, היה עליה לרכוש אותה במחיר של 25 ש"ח (קישור לעמוד רכישת המסמך מופיע בחלקו העליון של העמוד).

- ההחלטה בתיק כפי שמוצגת באתר "תקדין לייט" (לאמור ללא צורך ברכישת ההחלטה המלאה), מצ"ב **כנספח ה'** לבקשה.

נספח ה'

- טופס רכישת פסק הדין (בעלות של 25 ש"ח), מצ"ב **כנספח ו'** לבקשה.

נספח ו'

27. כפי שניתן להתרשם, אף ללא רכישת המסמך המלא ניתן לקבל לא מעט פרטים אישיים ואינטימיים אודות המבקשת.

28. **המבקשת הייתה מזועזעת.** הסתבר לה, לחרדתה, שכל אדם על רחבי הגלובוס יכול בלחיצת כפתור אחת או שתיים ותוך פרק זמן אפסי, לקבל מידע אישי ופרטים אודותיה וכל זאת לא מתוך ידיעות המתפרסמות באתרי חדשות צהובים ושאינם צהובים או במדורי רכילות אלא מתוך **החלטות ופסקי הדין של בתי המשפט במדינת ישראל.** במקרה של המבקשת, בו מדובר בפרטים אישיים ביותר הקשורים לגופה וליכולותיה הפיזיות, הדבר גרם לה **לעלבון קשה, חרדה ועגמת נפש רבה אשר תקצר היריעה מלתארן.**

29. אולם מעבר לפגיעה **הקשה** ברגשותיה של המבקשת כמתואר – מדובר בפרסום הגורם לה באופן מעשי **נזק מוחשי של ממש** ברבדים שונים של חייה, הן האישיים והן המקצועיים, כפי שיפורט.

30. במציאות בת ימינו, כאשר העולם מתנהל ככפר גלובאלי קטן, זרם המידע ונגישותו – בייחוד זה המצוי ברשת האינטרנט, מהווה רכיב משמעותי בצומת קבלת החלטות של הפרט ביחס לקבלת החלטה הנוגעת בעניינו של אדם אחר. לדוגמא בלבד, מנהל חברה או איש מחלקת כח אדם המקבל הצעה למועמד לעבודה, או אדם המקבל הצעה להכיר בן או בת זוג, והמעוניין לקבל פרטים אודות המועמד לצורך קבלת החלטה מושכלת, באופן טבעי בודק, בין היתר, האם מופיע מידע אודות המועמד ברשת האינטרנט, שהוא מקור המידע המרכזי והרחב ביותר בימינו. הדבר יכול להיעשות לדוגמא באמצעות הזנת שמו ברשתות חברתיות שונות אך בראש ובראשונה, ובעיקר, באמצעות חיפוש השם במנוע החיפוש "גוגל". זהו אופן חיפוש מידע כה נפוץ כיום עד שהדברים הגיעו עד כדי כך כי קיים ביטוי I'll google him! **לא יהיה זה מוגזם להניח כי מנוע החיפוש גוגל הינו כיום מקור חיפוש המידע המוביל בארץ ובעולם.**

31. מסתבר שהמשיבה זיהתה נכונה את הצורך האמור ואת השימוש ההולך וגובר של חיפוש מידע אודות אנשים באמצעות גוגל, והיא יצרה, כפי הנראה, פלטפורמה עסקית מתאימה בשם "תקדין לייט", העושה שימוש בפסקי דין והחלטות שבלאו הכי נמצאים ברשותה (במאגר "תקדין")

ומסבה אותם לשימוש כמוקד מידע זמין ונגיש אודות אנשים המוזכרים בפסקי דין ובהחלטות בית המשפט.

32. אם כן, אין מדובר במקרה בודד ופרטני. מדובר ככל הנראה **במאות אלפי שמות** אשר חיפוש זריז בגוגל של צמד שם הפרטי ושם המשפחה מעלה, מיד בתוצאות הראשונות, הפניה לפסקי דין במאגר "תקדין לייט" בהם מצוי מידע אישי ואינטימי אודות אנשים אלה או מידע שיש בו כדי לפגוע בשמם הטוב של אלה.

33. כהדגמה לכך, מצורפות לבקשה זו שלוש דוגמאות נוספות לשמות אקראיים המופיעים בפסקי דין והחלטות בהקשרים שונים (מרדכי בן אבו – פגיעה גופנית, הדר ארז – זיכוי באשמה של עבירת תעבורה, רשיד ניגים – זיכוי מעבירה של פגיעה בגן לאומי). חיפוש קצר בגוגל מפנה באופן מיידי ממש לפסקי דין והחלטות בעניינם הכוללים חומר אינטימי ורגיש או מידע שיש לפגוע בשמם הטוב של שלושת הנ"ל והמופיע במאגר "תקדין לייט" מיד לאחר חיפוש שמם בגוגל.

- תוצאות החיפוש בגוגל ובמאגר "תקדין לייט" של השמות מרדכי בן אבו, הדר ארז ורשיד ניגים, מצ"ב **כנספח ז'** לבקשה.

נספח ז'

34. בנקודה זו ראוי להדגיש כי מנוע החיפוש גוגל הינו מנוע החיפוש המתקדם והנפוץ ביותר בשימוש בארץ ובעולם. מדי יום מטפל מנוע חיפוש זה **במאות מיליוני** בקשות למציאת תוכן ברשת האינטרנט. לשם שיבור האוזן, **בחודש נובמבר 2011 בלבד** נכנסו למנוע החיפוש של גוגל **למעלה מ-170 מיליון גולשים בארצות הברית לבדה**. ביוני 2011 נרשמו **כמיליארד** כניסות לגוגל! **בישראל לבדה נרשמות מדי חודש למעלה מעשרה מיליון כניסות לגוגל.**

- דף אתר אינטרנט המציג מונה כניסות למנוע החיפוש גוגל (<http://siteanalytics.compete.com/google.com/?metric=uv>), מצ"ב **כנספח ח'** לבקשה לאישור.

35. המבקשת יודעת כי מקומות עבודה אליהם רצתה להתקבל ובני זוג פוטנציאליים הקלידו את שמה בגוגל נתקלו במידע המופיע באתר המופעל על ידי המשיבה והמידע, מטבעו, פגם באופן משמעותי בסיכוייה לזכות במשרת עבודה או להכיר בן זוג עד כי ניתן להעריך שסתם את הגולל על סיכויים אלה. לדוגמא, המבקשת היתה במשא ומתן לקראת קבלת משרה בחברה העוסקת בעיצוב חלונות ראווה. משרה זאת היתה חלום עבורה והיא חשקה בה עד מאוד. המבקשת היתה בשלבים סופיים של הגעה להסכם העסקה מול מנהל החברה אך התברר לה כי מכר שלה אשר מפאת סכסוך ביניהם חיפש אודותיה מידע שלילי, מסר למנהל החברה כי גילה שלמבקשת נכות רפואית. היות ועיצוב חלונות ראווה דורשת עבודה פיזית למדי, החליט המנהל לאור המידע שקיבל והמבוסס על הפרסום ב"תקדין לייט" – שלא לקבל את המבקשת לעבודה. עקב כך נאלצת המבקשת לוותר על הצעות עבודה הכרוכות במאמץ פיזי או שיש צורך בהרבה שעות עמידה וכיוצא בזה ונאצלה להסתפק בעבודה במשרה חלקית אשר בה היא איננה יכולה להביא לידי ביטוי את כישוריה ורצונותיה.

36. אם לא היה די למבקשת בכך שהחלטות בית משפט המכילות פרטים אישיים ואינטימיים אודותיה מצויים באתר "תקדין-לייט" אליו ניתן להגיע בחיפוש פשוט בגוגל, הרי שעוד נכונה לה "הפתעה" בלתי נעימה, בלשון המעטה. לאחר שגילתה כאמור שפסקי הדין שלה חשופים במאגר

"תקדין לייט" כאמור, בדקה המבקשת האם לפחות הותירה המשיבה לפליטה אפשרות להסיר את ההחלטה מן המאגר.

37. והנה אכן, בתחתית העמוד בו מופיע חלקה הראשון של ההחלטה, ישנו קישור להורדת המסמך. המבקשת היתה סבורה כי לפחות הליך זה של הסרת ההחלטה יהיה זריז, נוח ו"ידידותי למשתמש" שכן ההגינות מחייבת לאפשר למי שהפרסום המיותר פוגע בו לבקש את הסרת הפרסום. **אולם לגודל תדהמתה נפעמה המבקשת לגלות כי על מנת להסיר את ההחלטה מהמאגר של "תקדין לייט" עליה לשלם סך של לא פחות מ-49 ש"ח** טבין ותקילין. סכום זה הופיע לנגד עיניה גם לאחר ששפשה אותן היטב לבדוק שאכן היא קוראת ומבינה נכון, כי לאחר שהמשיבה טורחת לפרסם פסקי דין עם פרטים אינטימיים אודותיה היא גם דורשת ממנה סכום גבוה עבור הסרת פסקי דין אלה. ויודגש – נדרש לשלם 49 ש"ח עבור הסרה של כל החלטה בנפרד! - עמוד הסרת מסמך ממאגר "תקדין לייט", מצ"ב **כנספח ט'** לבקשה.

נספח ט'

38. יש לציין כי בעמוד הסרת המסמך נדרש הגולש להזין פרטים רבים שלא ברור מדוע נדרשים, כגון מספר תעודת זהות. כמו כן, אפשרות התשלום היחידה האפשרית בגין הורדת המסמך המוצגת באתר היא באמצעות כרטיס אשראי. **המבקשת איננה מחזיקה בכרטיס אשראי ובחוסר ברירה אחרת נאלצה לבקש מאמה שתשלם עבורה בכרטיס האשראי שלה** והמבקשת החזירה לה את התשלום במזומן לאחר מכן.

39. **לאותם אזרחים שאינם בעלי כרטיס אשראי** (וישנם רבים כאלה, בעיקר מהאוכלוסיות המוחלשות) **ולאזרחים אחרים אשר אינם מעוניינים לעשות שימוש בכרטיס האשראי שלהם במקרה זה** או שנמנעים מביצוע תשלומים דרך האינטרנט מסיבות בטיחותיות שונות ואחרות אשר ממש לאחרונה התברר עד כמה יש בהן ממש, **לא מעמידה המשיבה כל אפשרות אחרת ועל כן הם אינם יכולים להסיר את ההחלטות ופסקי הדין ואלו נשארים גלויים לעין כל!**

40. הטלטה והזעזוע אותם עברה המבקשת כעת לא ידעו גבולות. המבקשת הרגישה וממשיכה להרגיש אף כיום כיצד המשיבה מנצלת את אזכוריה בפסקי הדין ובהחלטות בתי המשפט ועושה בהם שימוש כמאגר עסקי לכל דבר שמתפקד, ליתר דיוק, כמאגר מידע אנושי המעניק אינפורמציה מהירה לכל אדם המחפש את צמד השם הפרטי והשם משפחה שלה בגוגל ועוד מוסיפה חטא על פשע כאשר גובה כסף עבור הסרת האזכורים המיותרים והפוגעניים.

41. לאחר זמן מה החליטה המבקשת כי בתנאים הנוכחיים ולנוכח הנזק שנגרם ועלול להיגרם לה, מוטב לה לשלם ממיטב כספה ובלבד ששמה בהקשרים כה אישיים ואינטימיים לא יופיע לכל המחפש מידע אודותיה באמצעות גוגל. על כן, מילאה המבקשת את הטופס האמור ביחס לכל אחד מההחלטות וביצעה את התשלום ביום 17.8.2011.

- טופס ההסרה ממולא בפרטי המבקשת הנדרשים לצורך הסרת ההחלטה מיום 1.3.2011 ממאגר "תקדין-לייט", מצ"ב **כנספח י'** לבקשה.

נספח י'

- קבלה על תשלום הסרת ההחלטה ואישור על הסרת המסמך, מצ"ב **כנספח יא'** לבקשה.

נספח יא'

42. בשולי הדברים יש לציין כי כל שביקשה המבקשת היה להוריד את ההחלטה מהמאגר האינטרנטי "תקדין לייט" ולא מהמאגר המקצועי המשפטי "תקדין" וכדומה, אך אפילו דבר זה כרוך במעבר

מהמורות רבות וכרוך בעלויות שאינן מוצדקות. נוסף על כך יש לציין כי ההחלטות המופיעות בעניינה של המבקשת שהוזכרו כאמור אינן כוללות כל החלטה שיפוטית חשובה שלא לומר הלכה שניתן ללמוד ממנה לעניין מקרים דומים. המבקשת איננה מבינה מדוע החלטות נקודתיות אלה, החסרות כל משקל משפטי או ציבורי צריכות להופיע בראש תוצאות חיפוש שמה בגוגל? כיצד יש בהם כדי לקדם את עיקרון פומביות הדיון? למשיבה הפתרוניס.

43. בצר לה, פנתה המבקשת לבאי כוחה על מנת שימצו את זכויותיה מול הגורמים הנוגעים בדבר וינסו להביא מזוור לפגיעה האנושה בפרטיותה ובפרטיות רבבות נוספים.

44. ביום 30.8.2011 פנה ב"כ המבקשת אל גוגל ישראל ואל המשיבה במכתב בו פירט את השתלשלות העניינים ואת הפגיעה החמורה בפרטיותה של המבקשת, כן דרש ב"כ המבקשת כי גוגל וחשבים ימחקו את כל שמות האנשים העולים במאגר תקדין האמור כתוצאה מחיפוש השם בגוגל (ועד השלמת המחיקה יאפשרו מחיקה ללא תשלום), יפצו את המבקשת וישיבו את התשלומים לכלל הגולשים אשר מחקו פסקי דין והחלטות מהמאגר תמורת תשלום.

45. ב"כ גוגל ישראל השיב למכתב האמור במכתב מיום 11.9.2011 והסביר, תוך הפניה לפסיקת בית המשפט, מדוע גוגל איננה אחראית לתכנים דוגמת אלו הנטענים על ידי המשיבה, המופיעים במנוע החיפוש גוגל. לטענת ב"כ גוגל ישראל, מנוע החיפוש הינו בבחינת "מפתח עניינים דיגיטלי" בלבד, המצביע באופן אוטומטי על עצם קיומם של פרסומים ואזכורים שונים ברשת האינטרנט אשר לדבריו, לגוגל אין שליטה עליהם. כן טען ב"כ גוגל ישראל כי בכל מקרה גוגל ישראל איננה הכתובת הנכונה והיא איננה סמכות ואיננה בעלת יכולת בכל הקשור להפעלת מנוע החיפוש גוגל אשר מופעל לטענתו על ידי חברת google האמריקאית.

46. על אף שהמבקשת סבורה כי לא יתכן ולא תהיה לגוגל אחריות ולו כלשהיא על תכנים המתפרסמים במנוע החיפוש שלה באופן תדיר ועקבי ובעיקר בתוצאות הראשונות של החיפוש, על אחת כמה וכמה כאשר מדובר בתכנים המופיעים בחיפוש שמות של מאות ואלפים מתושבי מדינת ישראל, זאת בעיקר כאשר גוגל מהווה למעשה מונופול בתחום מנועי החיפוש (ראה סעיף 34 לעיל לעניין כמות הכניסות היומית לגוגל), הרי שלאור הקושי בזיהוי הכתובת הנכונה של האחריות על מנוע החיפוש והמורכבות שבדבר מבחינה דיונית כמו גם פסיקות שונות של בית המשפט שלכאורה המעיטו באחריותה של גוגל בעניינים כמו דא – החליטה המבקשת שלא לצרף את גוגל כצד להליך **בשלב זה**. עם זאת מובהר כי המבקשת שומרת לעצמה את כל הטענות בעניין גם נגד חברת גוגל וכי היא שומרת לעצמה את האפשרות לצרף את גוגל (google האמריקאית או גוגל ישראל בע"מ) כצד להליך, הכל לפי התפתחות ההליך והוראות בית המשפט, כלל שאלה יינתנו.

47. בתגובתה מיום 8.9.2011 טענה חשבים באמצעות באי כוחה כי היות והנהלת בתי המשפט מאפשרת את פרסום פסקי הדין הרי שחשבים רשאים לפרסום, והסרת הפרסומים נעשית לשיטתה של חשבים **לפנים משורת הדין** (שכן לדעתה אין כל הגבלה בפרסום והיא כלל אינה מחויבת להיענות לבקשות להסרתם). לעניין גביית תשלום עבור ההסרה הרי שהתשלום נועד, לדברי ב"כ חשבים, לכיסוי "הוצאות ותשומות מיוחדות" הנגרמות לחשבים לצורך הסרת הפרסום. למרבה הצער לא הרחיבו ב"כ המשיבה במכתב זה יתר על המידה בעניין טיבם של אותם "כיסוי הוצאות ותשומות מיוחדות שנגרמות למרשתנו לצורך הסרת הפרסום, בעיקר בטיפול מול צדדים שלישיים". המבקשת לא עמדה על סוף דעתה של המשיבה בעניין זה וזאת לצד העובדה כי עצם יצירת המאגר האמור והפצתו באמצעות גוגל הינו מנוגד לדין.

48. ב"כ המבקשת השיב לתגובת המשיבה במכתב מיום 26.9.2011. במכתב זה הפנה בשנית ב"כ המבקשת את המשיבה לפסק הדין בע"א 2319/08 אשר ההלכה המשתמעת ממנו עולה בקנה אחד עם טענות ודרישות המבקשת, ואשר יפורט להלן. כן פירט ב"כ המבקשת בפני ב"כ המשיבה כי אין מדובר בפרסום רגיל של פסקי דין אלא ביצירת מאגר בעל צביון עסקי גרידא ועל כן עיקרון פומביות הדיון איננו רלוונטי בענייננו. בעניין זה יורחב להלן בחלק המשפטי של הבקשה.
49. ב"כ המשיבה הגיבו למכתב האחרון ביום 4.10.2011 וטענו כי ההחלטה בהליך ע"א 2319/08 נגעה רק לבקשה שהוגשה לבית המשפט בהתאם לסעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט ודבקו בעמדתם כי גם במקרה דנן יש לבכר את עיקרון פומביות הדיון.
50. למכתב זה הגיב ב"כ המבקשת במכתב מיום 10.10.2011 בו שוב הדגיש מדוע עיקרון פומביות הדיון איננו רלוונטי במקרה דנן. במכתבו מיום 17.10.2011 לא התייחס ב"כ המשיבה לטענות אלא שב והפנה למכתבים הקודמים שנשלחו מטעם המשיבה.
- התכתבות בין ב"כ המבקשת לבין ב"כ גוגל והמשיבה, מצ"ב **כנספח יב'** לבקשה.

נספח יב'

51. סיכומו של החלק העובדתי: המאגר "תקדין לייט" המופעל על ידי המשיבה הינו בעל שני אפיונים מרכזיים:
- האחד**, המאגר מחובר באופן **ישיר ובלבדי** למנוע החיפוש רב העוצמה גוגל וקידומו במנוע חיפוש זה עד כדי כך שגוגל הינו "ספק החמצן" של מאגר זה. **השני**, המאגר מתפקד הלכה למעשה כמאגר מידע המכיל פרטים אודות אנשים המופיעים בפסקי דין והחלטות בתי המשפט.
- שילובם של שני המאפיינים הללו, מביא לתוצאה **הקשה והבלתי מידתית** בה חיפוש שם של אדם בגוגל או יביא בתוצאות הראשונות שבעמוד הראשון של תוצאות החיפוש בגוגל לקישור לאזכורים שונים עליו בפסקי דין והחלטות בית המשפט (באם הוזכר בהם) וכל זאת במאגר "תקדין לייט".
- מדובר בחשיפה מירבית, מתוכננת ויזומה של פרטים אישיים ואינטימיים אודות מאות אלפי אנשים. זהו מצב מכוער ובלתי נסבל, אשר לבד היותו בלתי מתקבל על הדעת הוא גם מנוגד באופן ברור לעקרונות החוקתיים והוראות החוק והפסיקה, כפי שיוכח מיד.**

ד. הטיעון המשפטי

52. הטיעון המשפטי בבקשה זו מתפצל לשני ראשים: **האחד**, פגיעה חמורה בפרטיות וזכותו של הפרט לשם טוב, **והשני**, שימוש שלא בתום לב בעיקרון פומביות הדיון לצורך עשיית רווחים תוך הפרת הוראות חוק כאמור.
53. בבסיס הדברים יש לזכור כי עסקינן במאגר אשר מכיל פסקי דין המותרים אמנם בפרסום, אך המשיבה עושה בהם שימוש באופן שהם מהווים בסיס נתונים ומידע אודות אנשים שהינם והיו בעלי דין או שהוזכרו בפסקי דין והחלטות מסיבה אחרת. אלו בעלי דין ואנשים אחרים אשר פרטים אינטימיים ורגישים אודותיהם ו/או פרטים שיש בהם כדי לפגוע בשמם הטוב, מופיעים במאגר "תקדין לייט" וזאת לאחר חיפוש פשוט של השם המבוקש במנוע החיפוש גוגל.

הזכות לפרטיות ולשם טוב

54. ראשית נפתח בעקרונות החוקתיים אשר נפגעים כתוצאה מפעילותיה של המשיבה – פגיעה בפרטיות וזכותו של אדם לשם טוב.

55. הזכות לפרטיות מוכרת כזכות רמת מעלה בשיטות משפט רבות במשפט המערבי ובמשפט הבינלאומי. בין היתר זכות זו מוכרת בהכרזה האוניברסאלית על זכויות האדם משנת 1948 (סעיף 12), באמנה הבינלאומית על זכויות אזרחיות ופוליטיות משנת 1966 (סעיף 17) ובאמנה האירופאית על זכויות אדם וחירויות היסוד (סעיף 8).

56. המרחב התחיקתי הישראלי כולל התייחסויות רבות לעקרונותיה וחיבותה של הזכות לפרטיות. למעשה, הזכות לפרטיות בישראל קיימת כבר מקדמת דנא. זכות זו זכתה לעיגון חקיקתי בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981. סעיף 1 לחוק זה קובע:

"לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו".

57. כן זכתה הזכות לפרטיות לעיגון חוקתי בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. וכך קובע סעיף 7(א) לחוק זה:

"כל אדם זכאי לפרטיות ולצנעת חייו".

על עיגונה של הזכות בחוק יסוד הוער בפסיקה:

"בכך הוכרה זכות חוקתית לפרטיות בהיקף רחב יותר מהיקפה של הפרטיות בחוק הגנת הפרטיות. אכן, מכוחו של חוק היסוד הפכה הפרטיות לזכות חוקתית-על-חוקית (ראו בג"ץ 2481/93 דין נ' מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 456, 470)".

...

הזכות לפרטיות – כמו הזכות לכבוד האדם אליה היא קשורה בקשר הדוק – מבוססת על האוטונומיה של הפרט (ראו ע"א 2781/93 דעקה נ' בית החולים "כרמל", חיפה, פ"ד נג(4) 526, 570). "הכרה בפרטיות היא ההכרה באדם כפרט אוטונומי הזכאי לייחוד אל מול האחרים. ייחוד זה הוא המאפשר לאדם להתבצר באישיותו כבעלת משמעות הראויה לכיבוד" (השופט ח' אריאל בפרשת גלעם). "עניינה של זכות הפרטיות הוא... באינטרס האישי של האדם בפיתוח האוטונומיה שלו, במנוחת נפשו, בזכותו להיות עם עצמו ובזכותו לכבוד ולחירות" (השופט א' ריבלין בע"א 8483/02 אלוניאל בע"מ נ' מקדונלד, פ"ד נח(4) 314, 347). הפרטיות נועדה לאפשר לפרט "תחום מחייה" שבו הוא הקובע את דרכי התנהלותו, בלא מעורבותה של החברה. בתחום זה האדם הוא עם עצמו. זו "הזכות להעזב לנפשו" ("the right to be left alone": השופט ברנדייס בפרשת Olmstead v. U.S. 277 U.S. (1928) 438, המובא בפרשת דין, עמ' 471 ובע"א 439/88 רשם מאגרי המידע נ' ונטורה, פ"ד מח(3) 803, 836. התפיסה הזו מתבססת על "The Right to Privacy", 4 Harv. L. Rev. 193 (1890).

בג"צ 6650/04 פלוני נ' בית הדין הרבני האיזורי בנתניה, פ"ד סא(1) 581

58. גם הספרות המשפטית הרבתה לעסוק בהיקפה ובתחולתה של הזכות לפרטיות ועקב קוצר היריעה לא יפורטו כל המאמרים והניתוחים המשפטיים בעניין. ראה בעניין זה את מאמרו של המלומד מ' בירנהק "שליטה והסכמה: הבסיס העיוני של הזכות לפרטיות" 9 משפט וממשל יא (תשס"ח); ה. סומר, א. שרף, ת. שוויצר "הזכות החוקתית לפרטיות" מסמך רקע שהוגש לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ביום 18.11.2004.

59. בתי המשפט אשר כאמור הדגישו את חשיבותה של הזכות נטו לפרש בהרחבה את הזכות לפרטיות, כדברי השופט (כתוארו אז) א' ברק בפרשת דין:

"כל אדם בישראל זכאי לפרטיות" (סעיף 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו). היקפה של זכות זו אינו נקי מספקות. רבות נכתב עליה.

עתה, משניתן לה בסיס חוקתי חקוק, יש לפרשה מתוך 'מבט רחב' 'ומתוך הבנה כי עניין לנו בהוראה הקובעת אורחות חיים. עניין לנו בניסיון אנושי החייב להתאים את עצמו למציאות חיים משתנה'. על כן יש לפרש הוראה חוקתית 'מתוך תפיסה רחבה, ולא באופן טכני'". (ההדגשים נוספו, הח"מ)

בג"ץ 2481/93 דין נ' מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 456, 470

60. נוסף על כך, בתי המשפט, ובכללם בית המשפט העליון, קבעו כי זכות זו מצדיקה את עצמה מבלי להזדקק להנמקות חיצוניות. אף למעלה מזו, בתי המשפט מצאו כי שמירה על הזכות לפרטיות והזכות לשם טוב לא רק שיש בה הגשמה בסיסית של עיקרון כבוד האדם אלא שיש בה כדי להשיג הגשמתן של זכויות ועקרונות אחרים, ובכללם זכות הגישה לערכאות. נראה למשל את דבריו של כב' השופט א' גולדברג בפסק הדין בעניין **אבי יצחק** :

"ככלל ההגנה על שמו הטוב של אדם אינה זקוקה לצידוקים תועלתניים-חיצוניים, הרי שככל שמדובר בהגנה על שמו הטוב של אדם במסגרת ההליך השיפוטי, עשויה ההגנה לשרת גם מטרה חיצונית חשובה, והיא הסרת המחסום מפנייה לבית המשפט, והגנה על זכותו של כל אדם לפנות לרשויות השיפוטיות לשם הגנה על זכויותיו."

רע"א 3614/97 עו"ד אבי יצחק נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ, פ"ד נג(1) 26

מה יפים ונכונים הדברים בעניין **אבי יצחק** לענייננו ולנסיבות דנן. כאשר לאדם עניין משפטי רגיש אותו הוא רוצה להביא בפני ערכאות אך הוא מודע לכך כי ניהול ההליך כרוך בחשיפת פרטים אינטימיים אודותיו אשר יהיו גלויים לכל אדם על פני הגלובוס בלחיצת כפתור אחת פשוטה – הדבר עלול להוות מחסום של ממש עבורו לפנות למימוש זכויותיו בבית המשפט. זוהי מציאות שלאור המתואר בחלק העובדתי של בקשה זו איננה תלושה והן לאור זכות הגישה לערכאות שהינה זכות יסוד גם היא, לצד הזכות לפרטיות ולשם טוב, יש לסכלה.

61. נוסף על כך, פגיעה בפרטיות גוררת אחריה פעמים רבות פגיעות נוספות, כגון בזכות לחירות, בחופש הביטוי, בזכות הקניין ועוד.

62. משמעותה של הפגיעה בפרטיות בעידן הדיגיטלי של ימינו, וכגון זה המתואר בבקשה זו הינו בעל משמעויות חברתיות ואישיות מרחיקות לכת. עמד על כך המלומד מ' בירנהק :

"המידע על אודותינו שנאסף, נשמר, מעובד, מוצלב ומנותח במאגרי מידע – משקף אותנו. יש זהות בין האדם לבין המידע על אודותיו. לפיכך שליטה של אחר (המדינה, המעסיק, התאגיד) במידע על אודות אדם שקולה לשליטה של אותו אחר באדם עצמו... אדם שאינו שולט במידע על אודותיו אינו עוד ריבון לעצמו; הוא מסווג ומתויג על ידי אחרים, מבלי שנשאל, מבלי שיש לו השפעה על הסיווג וללא זכות ערעור."

מ' בירנהק, "שליטה והסכמה: הבסיס העיוני של הזכות לפרטיות" **משפט וממשל** יא 9, בעמ' 43-42 (2007)

63. השאלה איזה מידע או פרסום הינו כזה העולה כדי פגיעה חמורה בפרטיות הינה שאלת כבדת משקל ומורכבת. יחד עם זאת, בית המשפט העליון כבר העמיד בפנינו קריטריונים להגדרת פגיעה זו. נראה את דברי בית המשפט העליון בפרשת **ידיעות אחרונות** :

"השאלה אם פגיעה בפרטיות עולה לכדי פגיעה חמורה תיבחן בשים לב לאופי המידע הפוגע. ככלל, ככל שהמידע מתייחס לעניינים המשתייכים לליבת המונח פרטיות, תגבר הנטייה לראות בפגיעה כפגיעה חמורה". (ההדגשים נוספו, הח"מ)

ע"א 4963/07 **ידיעות אחרונות בע"מ נ' עו"ד פלוני** (פסק דין מיום 27.2.2008, פורסם בנבו)

64. במקום אחר פרט בית המשפט באופן פרטני את תחום ההגנה הניתנת במסגרת הזכות לפרטיות והגדיר את מושג הפרטיות כמושג רחב הכולל:

"כל מידע הקשור לחייו הפרטיים של אותו אדם, לרבות שמו, כתובתו, מספר הטלפון שלו, מקום עבודתו, וזהות חבריו, יחסיו עם אשתו ויתר חברי משפחתו וכדומה".

ע"א 439/88 **רשם מאגרי המידע נ' ונטורה**, פ"ד מח(3) 808

וכאשר מדובר בפרטים כגון נכות גופנית כבמקרה דידן הרי שפשוט כי מדובר בפגיעה ברכיב שהינו חלק אינטגרלי של ליבת הפרטיות. על כן ברי כי מדובר בפגיעה **חמורה** בפרטיות וודאי שהיא חוסה תחת הזכות לפרטיות ובכוחה לגבור אף על זכויות אחרות.

65. ואכן בפסיקה נקבע מפורשות כי **פרסום פסק דין ובו מידע אישי רפואי** כמו גם חשיפת מידע על אודות מערכות יחסים אינטימיות בין בני אדם מהווה פגיעה **חמורה בפרטיות** [ראה: ע"א 8869/00 **פלונית נ' ד"ר יוסף שלו** (פורסם בנבו); ע"א 4963/07 **ידיעות אחרונות נ' עו"ד פלוני** (פורסם בנבו)].

66. יצוין בנוסף כי הזכות לפרטיות מאגדת תחת כנפיה הן עניינים אזרחיים והן עניינים פליליים [ראה: עמ"מ (מרכז) 13028-04-09 **בנימין אליהו נ' עיריית טבריה** (פורסם בנבו); ת"פ (ראשל"צ) 3579-08 **מ.י. תביעות ת"א שלוחת איילון נ' משה חבושה** (פורסם בנבו)].

עיקרון פומביות הדיון מול הזכות לפרטיות

67. הזכות לפרטיות ולשם טוב בענייננו, שביטויים המעשי - אי הכללת פרטים אישיים או אינטימיים אודות בעלי דין בהחלטות ובפסקי דין בהם אלו מעורבים, עומד **לכאורה**, כנגד עיקרון חשוב ומהותי אחר בשיטת המשפט הישראלי והוא עיקרון פומביות הדיון, המוסדר בסעיף 68(א) לחוק בתי המשפט (נוסח משולב) תשמ"ד - 1984 (להלן: "**חוק בתי המשפט**"). עם זאת, כפי שנראה מיד, הרי שבענייננו עיקרון פומביות הדיון כלל לא חל ואינו רלוונטי ולחילופין, בעת עריכת איזון בין הערכים והעקרונות השונים המתנגשים בפרשה דנן על נסיבותיה המיוחדות והמסוימות, עולה כי על עיקרון פומביות הדיון לישוג בפני הזכויות והעקרונות האחרים שעניינם שמירה על שמו הטוב, צנעת הפרט וכבודו של הפרט.

68. ראשית יודגש כי כל האמור בתת פרק זה מתייחס רק לגבי החלטה על הוצאת פסקי דין והחלטות במכילים מידע אישי ואינטימי ממאגר "תקדין לייטי". ככל שעסקינן בסעד של מחיקת פרטי זיהוי בלבד הרי שלבטח אין בכך ולו בדל של פגיעה בעיקרון פומביות הדיון שכן מלבד טשטוש השם פסק הדין נותר בשלמותו.

69. כפי שניתן להתרשם מטענותיו של ב"כ המשיבה במכתבים אשר צוטטו לעיל, בבואה לפרסם את פסקי הדין במאגר האינטרנטי "תקדין לייטי" סומכת המשיבה את יתדותיה על עיקרון פומביות הדיון אשר לטעמה מאפשר לה לפרסם את פסקי הדין באופן האמור והמתואר.

70. עם זאת, כפי שנראה מיד מפסיקות בית המשפט העליון, לא ניתן להביא בחשבון את עיקרון פומביות הדיון כאשר עסקינן במאגר שלא מיועד לשימוש משפטי אלא לשימוש אישי שלא לומר מודיעני (או רכילותי) ואשר הנגישות אליו מוגבלת לחיפוש שמות במנוע החיפוש גוגל.

71. פסק דין מנחה בסוגיית עיקרון פומביות הדיון הפורס את הרציונאלים השונים העומדים בבסיס עיקרון זה, הינו בג"צ **האגודה לזכויות האזרח** (בג"צ 5917/97 **האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' שר המשפטים**, פסק דין מיום 8.10.09, פורסם בנבו). בפסק דין זה פרסה כב' הנשיאה ד' ביניש את שלושת הרציונאלים העומדים ביסוד עיקרון פומביות הדיון:

א. "ההכרה בזכות הציבור לדעת, המבוססת על חופש הביטוי וחופש העיתונות הן בהיבט הנוגע לזכות הציבור לקבל מידע על פעולתן של הרשויות, והן בהיבט הנוגע לחשיבות הפרסום ברבים ככלי לעיצוב השקפותיו ודעותיו של הפרט בחברה דמוקרטית".

ב. "תרומתה של הפומביות לשיפור איכות ההחלטה הניתנת בסיום ההליך, וזאת בין היתר באמצעות חשיפתו של ההליך המשפטי לעיני הציבור ולשיפוטיו".

ג. "הרציונל השלישי נשען על חשיבותו של עקרון זה ביצירת אמון הציבור ברשויות הציבור בכלל ובבתי המשפט בפרט, שכן הוא תורם ליצירתה של מראית פני הליך עשיית הצדק באופן המקדם אמון זה".

72. נתייחס לכל אחד מן הרציונאלים ונסביר מדוע הוא איננו רלוונטי במקרה דנן:

73. הרציונאל הראשון - ההכרה בזכות הציבור לדעת: זהו רציונל שרלוונטי לפסקי דין והחלטות בעלי משמעות חברתית וציבורית ולא ניתן להחילו על פסקי דין והחלטות שעוסקים בפרט בוודאי כאשר אלו כוללים פרטים אינטימיים שונים בהם אין מחלוקת כי לא כל הכלל של "זכות הציבור לדעת". כפי שניתן להיווכח מדבריה של הנשיאה, הדגש הוא על קבלת מידע על פעולתן של רשויות וההיבט החשוב של פרסום פסקי דין ברבים ככלי לעיצוב השקפותיו ודעותיו של הפרט – אין צורך להרחיב מדוע אלו עקרונות שלא רלוונטים במקרים רבים כדוגמת המקרה נסוב בקשה זו.

74. נוסף לכך יצויין כי גם רציונל של עניין ציבורי בפסקי הדין איננו רלוונטי במקרה דנן בו לרוב לא מדובר בהלכות משפטיות מהם ניתן להסיק למקרים דומים אלא בהחלטות ממוקדות וספציפיות, לרוב אף טכניות, ואשר מידת העניין הציבורי בפן המשפטי שלהן הינו במקרה הטוב קלוש למדי.

75. הרציונל השני - שיפור איכות ההחלטה הניתנת בסיום ההליך: גם רציונאל זה איננו רלוונטי בענייננו. ראשית, רציונל זה איננו רלוונטי כאשר עסקינן בהחלטות ביניים - החלטות אלו מהוות את מרבית התוצרים השיפוטיים המצויים באתר "תקדין-לייט". שנית, המאגר "תקדין לייט" בנוי באופן כזה שאין מטרתו "לחשוף את ההליך המשפטי לעיני הציבור" אלא מטרתו אחת כפי שהובהר - יצירת מאגר מידע על בעלי דין ועל אחרים המוזכרים בפסקי דין והחלטות. אין המאגר מציג בפני המשתמש אפשרות לצפות בהליך המשפטי הספציפי על גלגוליו השונים או אפשרויות חיפוש מתוחכמות (אפשרויות הקיימות במאגרים האחרים, גם של תקדין) אלא הוא מציג באופן ספורדי פסקי דין ו/או החלטות בהם מוזכר שמו של אותו אדם ששמו הוקש במנוע החיפוש גוגל; **לא ההליך המשפטי הוא המעניין כאן, אלא הפרטים שניתן לאסוף על אדם השותף להליך.**

76. הרציונל השלישי - יצירת אמון הציבור ברשויות הציבור בכלל ובבתי המשפט בפרט: אמון הציבור במקרה דנן איננו נוצר וההפך מכך. ראשית, יודגש שוב במקרים רבים מדובר על החלטות ביניים (כגון דיון בבקשה למינוי מומחה) ולא בהחלטות מהותיות, אשר אינן מהוות עניין ציבורי לכשעצמן ואין בהם כדי להשפיע על אמון הציבור במערכת השפיטה. שנית ועיקר, דווקא פרסום השמות בהחלטות ובפסקי דין רגישים עלול לגרום לירידת אמון הציבור במערכת המשפט שכן פרסום ההחלטות ופסקי הדין בתפוצה כה נגישה ובאופן המכוון לאיתור מידע על בן אדם, עלול

לכרסם באמון הציבור במערכת המשפט ולפגוע בזכות הגישה לערכאות. על הנקודה האחרונה עמד בית המשפט בפסק הדין בעניין **אבי יצחק**, סעיף 60 לעיל.

77. בית המשפט העליון הדגיש כי עיקרון פומביות הדיון איננו עיקרון מוחלט ופעמים שעליו ליסוג מפני זכויות אחרות, כגון הזכות לפרטיות:

"כמו מרבית העקרונות שעליהם בנוי המשטר הדמוקרטי והמשפט הנוהג בו, אין לראות בפומביות הדיון עיקרון מוחלט. זהו עיקרון יחסי. עליו לסגת לעתים מפני זכויות ואינטרסים נוגדים. אחד מאותם זכויות ואינטרסים הוא הפרטיות"

בג"צ 1435/03 פלונית נ' בה"ד למשמעת של עובדי המדינה, פ"ד נח(1) 529 (2003) 534

78. נוסף על כל אלה ומבלי לגרוע מהאמור, יודגש כי במקרה דידן אין טענת המבקשת לדחייה מוחלטת של עיקרון פומביות הדיון שכן פסקי הדין וההחלטות מתפרסמים בלאו הכי על ידי בתי המשפט ובמאגרים אלקטרוניים רבים ואף המשיבה, כפי שתואר בפתח הבקשה, מפעילה שני מאגרי תקדין (האחד על גבי תקליטור והשני באמצעות אתר אינטרנט). במסגרת הליך זה, בשלב הנוכחי, אין למבקשת כל טענה כנגד שני מאגרים אלו; שכן, אין פסקי הדין וההחלטות המאוחדים במאגרים אלו נגישים וחשופים באותה מידה כמו אלה שבמאגר "תקדין לייט", נשוא בקשה דנן. יתר על כן, במאגרים הנ"ל נעשה לרוב שימוש מקצועי ראוי על ידי משפטנים הנזקקים לחומר המשפטי מנימוקים מקצועיים. אף אם יש כאלו המנצלים את המאגרים הללו לצורך "דיג" של מידע אודות אנשים, הרי שסביר להניח שמדובר במיעוט זניח (יש לזכור כי השימוש במאגרים אלו כרוך בתשלום אם לא ברישום כמנוי) וכי יש להודות כי התכלית של מאגרים מקצועיים אלו, בניגוד ל"תקדין לייט", הינה כשרה וראויה. עיקרון פומביות הדיון בא לידי ביטוי איפוא, במאגרים אלו.

79. בנקודה זו ראוי לתת את הדעת גם לשאלת החלופות: כאשר קיימת חלופה ראויה (ובמקרה דידן קיימות כאמור מספר חלופות ראויות שכן כאמור המשיבה מפעילה ומתפעלת שני מאגרים משפטיים מתוחכמים וישנם מאגרים משפטיים רבים סופים), אף אם יש בדרישות המבקשת משום פגיעה בעיקרון פומביות הדיון (דבר המוכחש) הרי **שלאור קיומן של חלופות ראויות לא פחות ממאגר "תקדין לייט"** ונוכח הפגיעות הקשות בזכויותיה הבסיסיות של המבקשת ושל שאר חברי הקבוצה, הפגיעה בעיקרון פומביות הדיון נעשית כדין ובמשורה. בנוסף, הפגיעה (המוכחשת) בעיקרון פומביות הדיון נעשית כאמור לתכלית ראויה שעניינה שמירת זכויות אדם חוקתיות ובסיסיות.

80. סיכום האמור עד כאן: עיקרון פומביות הדיון אשר לכאורה מהווה את המצע החוקי למאגר "תקדין לייט" איננו רלוונטי כלל בענייננו, שעה שהמאגר "תקדין לייט" איננו מגשים ולו תכלית אחת של עיקרון פומביות הדיון. לצד זאת, קיומן של חלופות אחרות - מאגרים אלקטרוניים שנועדו לשימוש משפטי ואשר מופצים בתשלום - מהווה תחליף נאות אשר יש בו כדי להגשים את העיקרון הנ"ל. **לא יתכן להשתמש במאגר פסקי דין כמאגר מידע אודות אנשים, לקשרו למנוע החיפוש גוגל (בו גולשים מחפשים מידע אודות אנשים) ולהסתתר מאחורי אצטלה של עיקרון פומביות הדיון.** זהו דבר שאיננו יכול להתקבל על הדעת.

81. שלא בשולי הדברים צויין כי רבים מבעלי הדין כלל לא מודעים לפרסום האמור במסגרת "תקדין לייט" והחיבור של מאגר זה לגוגל וגם כיום אין להם מושג כי אנשים וגורמים רבים מקבלים עליהם מידע אישי, רגיש ובעל ערך אשר עלול לפגוע בשמם הטוב כתוצאה מחיפוש שמם בגוגל

ומציאת מידע אודותיהם במאגר "תקדין לייט". בית המשפט בעניין פלונית עמד על חומרת היבט

זה:

"חומרה יתרה נודעת לכך, שלעיתים צד להליך אף אינו מודע כלל ועיקר לאפשרות חשיפת עניינו עם מתן החלטה או פסק דין בעניינו, והוא אף אינו עותר לאי פרסום זהותו או פרטים מזהים אודותיו, ואזי כדרך שבשגרה אם בית המשפט לא מעורר את הנושא מיוזמתו, ייחשף אותו מתדיין לאותם פרסומים, גם אם היה מקום להימנע מכך, אם שאלה זאת הייתה מתעוררת בפני בית המשפט".

ע"א 2319/08 פלוני נ' פלונית, פסק דינו של כב' השופט י. שנלר מיום 1.6.2011 (להלן: "עניין פלונית")

82. דברינו אם כן שומטים את הבסיס החוקי לפעילותה של המשיבה וחושפים את אי החוקיות שבהפעלת מאגר מידע אנושי המתבסס על מידע הקיים בפסקי דין, וכל זאת באמצעות הקשת שם של אדם כלשהו במנוע החיפוש גוגל וקישור מידי לתוכן בפסק הדין.

83. למסקנת דומה ואף מקיפה וכוללת יותר הגיע גם המלומד ת' מוסקוביץ במאמרו "ההגנה על הפרטיות בפרסומי בית המשפט – האם ראוי לפרסם שמות בפסקי דין?" משפטים יח, תשמ"ט) 431. וכך הסיק, בעמ' 444:

"מה מהיתרונות של פומביות הדיון נשאר כאשר השאלה איננה האם להתיר או לא להתיר נוכחות חופשית של קהל באולם המשפט, אלא האם להתיר או לא להתיר פרסום שמות צדדים להליך שיפוטי בסדרה כמו "פסקי דין" – סדרה שכרכיה נשארים על מדפי הספריות שנים רבות ובשל אופייה של שיטת המשפט בארץ אף לא מעלים שם אבק.

בפסק דין שצוטט ממנו לעיל, השופט לוי מסביר – לדעתי בצורה ממצה – את יתרונותיו של עקרון הפומביות. הוא מחלק את יתרונותיו של עקרון הפומביות לשני סוגים:

פיקוח של הציבור הרחב על בתי-המשפט ומניעת עיוות דין גלוי.

פיקוח על בעלי הדין והאפשרות להכחיש ראייה כוזבת מיד עם הגשתה לבית המשפט.

יתרונות אלו הם אמנם די חשובים כדי לפגוע בזכות הפרטיות של אלו הנזקקים לדיון משפטי בעניינם, אך כיצד יתרונות אלו באים לידי ביטוי בפרסום שמות ב"פסקי דין"? האם מי שקורא היום את פסק דין מנדלברוט נ' היועמ"ש יוכל לזהות בפסק-הדין איזשהו משוא-פנים של השופט או לראות בעליל שראיה מהראיות שהוגשו לבית-המשפט בשקר היה יסודה? ברור שלא. אותו סטודנט, חוקר, עורך דין או כל מי שנעזר ב"פסקי-דין" לא מפיק כל תועלת חיובית מפרסום שמות בפסק-הדין, אך הנזק שנגרם לנאשמים ששמו מונצח לדיראון-עולם בספריות המשפטיות הוא רב מאוד ובלתי-הפיך. מה יוכל לעשות אותו עורך-דין, שהשופט ברנזון סירב לאסור את פרסום שמו כדי לתקן את הנזק שנגרם ליוקרתו המקצועית ונשאר זמן רב אחרי תקופת ההתיישנות והמחיקה של מעשהו? גם אם נציג את השאלה בצורה פחות דרמטית, מדוע אדם פשוט שפנה לבית משפט כדי שזה יסדיר סכסוך בינו לבין שכנו צריך להפוך למושג בעולם המשפט הישראלי?".

- מאמרו של ת' מוסקוביץ, "ההגנה על הפרטיות בפרסומי בית המשפט – האם ראוי לפרסם שמות בפסקי דין?" משפטים יח' (תשמ"ט) בעמ' 431, מצ"ב כנספח יג' לבקשה.

נספח יג'

84. מוסקוביץ' הציע לחלק בין שני סוגי פרסומים: פרסום מייד, דוגמת העיתונות היומית, ופרסום לזמן ארוך. מוסקוביץ' טען כי בעוד שהראשון הוא חלק אינטגרלי מעיקרון פומביות הדין, ואף לא נגרם בו נזק רב, הרי שהשני – פרסום לטווח ארוך, כגון במאגרי מידע משפטיים – גורם נזק רב ואף יתרון מיתרונות עקרון הפומביות איננו קיים בו ואין בו כדי לקדם עיקרון זה (ראה עמ' 445).
85. בפסק הדין בעניין **פלונית ציטט כב' השופט שנלר את דבריו של המלומד מוסקוביץ' והעיר עליהם עליהם:**

"בהתאם לאמור, מוסקוביץ' מציע לאסור פרסום שמות ב"פסקי דין", וחלף השמות המקוריים להשתמש בשמות בדויים...

ודוק, המאמר נכתב בשנת 1989 ועוד קודם שתוקן סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט, ובימים בהם השפעת הטכנולוגיה לא הייתה כה משמעותית (מנועי החיפוש ברשת האינטרנט החלו לפעול בשנות ה-90, כשגוגל הוקמה בשנת 1997). נראה כי דבריו מקבלים משנה תוקף בימים אלו."

- יש להוסיף על כך כי מוסקוביץ' דיבר על סטודנט, חוקר או עורך דין העושה שימוש בכרכי "פסקי דין" ונתקל בשמות בעלי הדין בעת השימוש המקצועי. בעזרת המאגר "תקדין לייט" הרי שמדובר בקהל רחב הרבה יותר שנחשף לפסקי דין ושלא למטרות מקצועיות. בניגוד לכרכי "פסקי דין" אשר לרוב כמעט אין מעיינים בהם, הקישור לגוגל עושה את המידע נגיש באופן מקסימלי.
86. כב' השופטת (כתוארה אז) ד' בייניש התייחסה בהקשר זה על חשיבות הצבת מגבלות לשימוש במאגרי מידע בעידן המודרני:

"ההישגים הטכנולוגיים של העידן המודרני הביאו עמם כתוצאת לוואי אפשרויות נרחבות לפגיעה בפרטיות. מאגרי המידע המצויים בידי הרשויות, בכלל, ובידי מס הכנסה, בפרט, נותנים בידי עובדי הציבור שיש להם גישה אליהם יכולת ועוצמה לאסוף מידע רב על כל אדם מהציבור בישראל בכל היבט מתחומי חייו. חזונו האפוקליפטי של ג'ורג' אורוול בדבר 'האח הגדול' עלול על נקלה להפוך למציאות חיים אם לא יושמו הגבולות לנגישות למאגרים ולשימוש בהם מעבר למטרה המוגבלת שלשמה ניתנה הסמכות למופקדים על מאגרי המידע".

עש"מ 6348/01 בן דוד נ' נציב שירות המדינה, פ"ד נו(2) 918, 923

87. כך קבע בית המשפט גם בפרשה נוספת:

"ישנו אינטרס רב מאד שפסקי-דין מעין אלו לא יפורסמו ברבים במאגרי מידע משפטיים. בהקשר זה, ודווקא לאור העובדה שהפרסום נעשה באינטרנט, בדרך שמאפשרת פרסום נרחב, ישנה חובה מוגברת להגן על מי שעשוי להיפגע מהפרסום האסור. בשונה מימים עברו, שבהם פרסום בנייר היה מושלך כעבור ימים, היום כל פרסום נשאר לדיראון עולם. בשל תוכנות חיפוש כמו Google, גם כל פרסום הופך להיות נגיש לרבים והופך לנחלת הכלל. אם בעבר נאמר ש"עם העיתון של אתמול אפשר לעטוף את הדגים של מחר", היום "העיתון", כך נראה, נשאר לנצח, והדגים נארזים באריזות אחרות. בשל כל אלו, ישנו אינטרס חברתי להטיל חובות מוגברות על כל גורם שמפרסם מידע באינטרנט, לבל ימצא פוגע באדם כלשהו באמצעות פרסומו, ולבל יעשה כן תוך עבירה על החוק."

ת"א (י-ם) 14383/06 פלונית נ' מדינת ישראל-הנהלת בתי המשפט ואח' (פורסם בנבו)

- אף כי פסק דין זה עסק בפרסום פרטים בפסק דין של בית משפט לענייני משפחה באופן העומד בניגוד מפורש להוראות חוק בתי המשפט, הרי שבית המשפט ציין בנוסף כי:

"מעבר להוראות המיוחדות האוסרות פרסום פסק-דין ופרטים על אודות הליכים משפטיים מהסוג הנדון, לא יכולה להיות מחלוקת שפרסום תוכנו של פסק הדין, באופן שחושף פרטים מלאים של בעלי הדין, מהווה פגיעה חמורה בפרטיות."

כלומר, גם אילו לא היה הפרסום מנוגד להוראות החוק, היה בו משום פגיעה חמורה בפרטיות.

88. וכך ציין, בפרשה דומה ממש לזו שלפנינו, בית המשפט בפרשת פלונית:

"אולם, כיום, כל פסק דין ואף כמעט כל החלטה [אם אינה בפתקית במערכת הנת משפט] ככל שבית המשפט אינו אוסר על פרסומה מפורסמת היא באופן מיידי באינטרנט והאמור כולל את כל הערכאות ובאופן שניתן על נקלה לאתר, ואף לפי שם מתדיין, את אשר פסק בית המשפט בעניינו של מתדיין זה או אחר. כך גם לא מדובר בפרסום חד פעמי אלא לכאורה בפרסום קבוע העומד לרשות מחפשו. דהיינו, אין מקום להשוואה בין החשיפה בזמנו לחשיפה דהיום, אשר עצם חשיפה שכזאת מחמירה את הפגיעה בפרטיות על כל המשתמע מכך".

89. אמנם נכון הוא כי מסקנתו של מוסקוביץ' בקשר לפרסומם של פסקי הדין טרם יושמה באופן מלא וכי פסקי הדין וההחלטות של הערכאות השונות מתפרסמים כיום כאשר שמות בעלי הדין גלויים (לבד המקרים החריגים בחוק). אך כאשר לא מדובר על פרסום רשמי ב"פסקי דין" של מדינת ישראל ואף לא במאגרים המשפטיים הרגילים אלא בפרסום כמאגר מידע על בסיס עסקי גרידא אשר מקור חיותו הינו מנוע החיפוש גוגל ופועל אך ורק כמוקד הפצת מידע אודות אנשים, הרי שלא סביר כלל להמשיך ולנפנף בעיקרון פומביות הדיון ונימוקיו והסבריו של מוסקוביץ' נכונים ביתר שאת ומן הראוי ליישם כאן.

90. אולם למעשה גם כיום, אף הרשות השופטת - מערכת בתי המשפט, הבינה כי פרסום שמות בפסקי דין המכילים מידע רגיש אודות מתדיינים והפוגע בפרטיותם של אלה, איננו תמיד מוצדק. מנהל בתי המשפט מעודד בעלי דין החוששים מפרסום מידע רגיש לפנות לבית המשפט ולבקש את מניעת הפרסום וזאת על פי הקבוע בחוק בתי המשפט (יצויין כי דבר זה לא היה ידוע למבקשת בעת מתן ההחלטות בעניינה). נוסף על כך, במכתב ששלח מנהל בתי המשפט, כבי' השופט משה גל לשופטי בתי המשפט באוגוסט 2009, כתב השופט גל כי ראוי שהשופטים יימעטו באזכור פרטים רגישים אודות המתדיינים:

"עם זו, נראה כי החריגים לפומביות הדיון הקבועים בסעיפים 68-71 לחוק בתי המשפט, אינם מותאמים לעת הנוכחית, המתאפיינת בזרימת מידע חופשי ומהיר וכי הדין אינו מספק מענה הולם לבעיה שמתעוררת. לאור זאת, יש בכוונתי לפנות בעניין זה לשר המשפטים על מנת שתיערך בחינה מחודשת של הסוגיה בכללותה וינתנו כלים משפטיים לצמצום הפגיעה במתדיינים.

נוכח דברים אלו, נבקש את שימת לבכם בעת כתיבת החלטות לעניין איזכור פרטים אישיים שאין חובה בהם ואשר פרסומם עלול לגרום לפגיעה בפרטיותם של המתדיינים".

- הודעה לעיתונות ומכתבו של מנהל בתי המשפט, כבי' השופט משה גל מיום 5.8.2009, מצ"ב כנספח יד' לבקשה.

נספח יד'

91. הנה כי כן, אף מנהל בתי המשפט מרגיש בבעייתיות הרבה הקיימת כיום, ופנה לשופטים על מנת שאלה יצמצמו אזכור של פרסומים שיש בהם כדי לפגוע בפרטיות. ודו"ק - האמור במכתב הוא לגבי צמצום אזכור פרטים אישיים בפרסום רשמי של פסקי דין והחלטות - על אחת כמה וכמה

אמורים הדברים מקום בו הפרסום נעשה למטרות מסחריות ולמעלה מזו – יצירת מאגר מידע על אנשים באמצעות מנוע החיפוש גוגל.

92. ככל הידוע למבקשת ולבאי כוחה, ישנה וועדה במשרד המשפטים בראשות כב' השופט בדימוס א. וינוגרד אשר יושבת על המדוכה בסוגיית פרסום פרטים מזהים בפסקי דין, אך כמובן שפעילותיה תימשך זמן לא מבוטל ועד פרסום המלצותיה, ושלא לומר אימוצם, עשוי לעבור זמן רב. נוכח הפגיעות בפרטיותם של אלפים ורבות הנעשית מדי יום ביומו במאגר העסקי "תקדין לייט", לא ניתן להמתין פרק זמן שכזה. מה גם, שכאמור, בקשה זו מתייחסת לרובד מוגבל ומצומצם של מתן סעד לפרסום פסקי דין והחלטות בפלטפורמה מסוימת ואין מדובר בבקשה למתן פתרון כולל ומקיף לסוגיה, עליו אמונה הוועדה.

93. שמירה על תפוצתם של מאגרים ציבוריים באופן שלא יעשה בהם שימוש החורג ממטרותיהם, הינה משימה ראשונה במעלה. השופטת (כתוארה אז) ד' ביניש עמדה על כך בפסק הדין בעניין **יפתח בן דוד** :

"מאגרי המידע... המצויים בידי הרשויות נותנים בידי עובדי הציבור שיש להם גישה אליהם יכולת ועוצמה לאסוף מידע רב על כל אדם מהציבור בישראל בכל היבט מתחומי חיו. חזונו האפוקליפטי של ג'ורג' אורוול בדבר "האח הגדול" עלול על נקלה להפוך למציאות חיים אם לא ייושמו הגבולות לנגישות למאגרים ולשימוש בהם מעבר למטרה המוגבלת שלשמה ניתנה הסמכות למופקדים על מאגרי המידע". (ההדגשים נוספו, הח"מ)

עש"מ 6843/01 בן דוד נ' נציב שירות המדינה, פ"ד נו(2) 918

94. עקרון זה הוא שעמד גם ביסוד פסיקת בית המשפט העליון בפרשת העברת המידע ממאגר מרשם האוכלוסין אל הבנקים. הפגיעה בפרטיות באותו עניין הוגדרה על ידי בית המשפט העליון כ- "התחברות גוף פרטי דרך קבע, למאגר מידע ממשלתי" [ראה: בג"צ 8070/98 **האגודה לזכויות האזרחי בישראל נ' משרד הפנים**, פ"ד נח (4) 842 (2004) 854]. נפסק כי לא ניתן לעשות זאת אפילו לשם מטרות נעלות וחשובות, כל עוד אין חקיקה שתסדיר את חשיפת המאגר בפני אותם גופים פרטיים ותבטיח שהם לא יוכלו לעשות בו שימוש החורג מהתכלית שלשמה הוא נחשף בפניהם.

95. ואכן, מאגרי מידע ציבוריים שדרגת רגישות המידע הנמצא בהם נופלת בהרבה ממאגר פסקי דין, אינם מועברים לרשת האינטרנט לפני שהדבר מעוגן בחוק ולפני שננקטים אמצעים ממשיים על מנת שלא יעשה בהם שימוש החורג ממטרותיהם. כך למשל נקבע בתקנות בהן אושר הקמת מידע על זכויות קנייניות. נקבע כי המאגר יעוצב באופן שימנע מציבור המשתמשים לברר לגבי מאן דהו אילו זכויות יש לו במקרקעין שכן זהו שימוש החורג ממטרת המאגר [תקנות מינהל מקרקעי ישראל (מאגר המידע) תשס"ד-2004]. בדומה, דחתה הכנסת הצעת חוק שביקשה להפיץ לכל דורש דיסק ובו מאגר מנויי הטלפון במדינת ישראל, כיוון שהעמדת מאגר המידע ללא הגנות והגבלות תאפשר לעשות בו שימושים החורגים מהמטרה שלשמה הוא קיים [ראה: הצעת חוק התקשורת (בזק ושידורים) (תיקון - מאגר מידע אחוד למספרי טלפון) התשס"ז-2007 ואת דיון וועדת הכלכלה של הכנסת בעניין הצעת החוק מיום 17.12.2007].

96. הרי שגם מאגר ציבורי כמאגר פסקי הדין, המנוהל על ידי המשיבה, האוצר בחובו מידע רגיש לרוב מופץ בפלטפורמה כה זמינה ונגישה והמקושרת למנוע החיפוש גוגל באופן שחורג באופן מובהק

מהתכלית שלשמו נוצר מאגר זה. עקרונות הפסיקה והחקיקה האמורים מורים היטב מה דינו של מאגר שכזה.

97. במקביל לאמור ובהתייחס לעקרונות הנידונים, מגמת החקיקה הינה להרחיב את טווח המקרים ואת תחום העניינים והאנשים אשר לגביהם תגבר הזכות לפרטיות על פני הזכות של פומביות הדיון. ניתן למצוא כי המחוקק הסדיר בשורה ארוכה של חוקים כי אפשר או לעיתים אף קיימת חובה לנהל את דיון בדלתיים סגורות [ראה למשל סעיף 9 לחוק הנוער (שפיטה), ענישה ודרכי טיפול], התשל"א-1971; סעיף 67(ג) לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967; סעיף 10א לחוק שוויון הזדמנויות בעבודה התשמ"ח-1988 ועוד. לרשימה מלאה יותר ראה ע"א 2319/08 **פלוני נ' פלונית**, (סעיף 25ג). מחקיקה זו ניתן להיווכח כי בשים לב לנסיבות הרי שככלל יש לבכר את הזכות לפרטיות על עיקרון פומביות הדיון.

98. אכן, שינוי כה דרמטי בעידן הדיגיטלי הממוחשב בה אנו חיים, מחייב את בית המשפט להציב גבולות חדשים לפרסומים הנידונים והנחשפים לקהל הרחב במאגר "תקדין לייט". במקרה הנדון אין כל ספק, לאור הנתונים העובדתיים ולאור עקרונות החוק והפסיקה, כי יש לערוך את האיזון בין שבין עיקרון פומביות הדיון (ככל שקיים במקרה דנן) לזכות לפרטיות באופן שיטה לטובת הזכות לפרטיות.

העניין הציבורי

99. טענה נוספת העשויה להישמע לצורך הצדקת פרסום פסקי הדין במאגר "תקדין לייט" הינה "העניין הציבורי" שבפרסום פסקי הדין.

100. כמובן שיש לדחות "טענה" שכזו, אם תישמע, בשתי ידיים. ראשית, כפי שכבר הוזכר, פסקי הדין מפורסמים באמצעים רבים אחרים, הולמים יותר ומגשימים באופן נכון יותר את העיקרון שעומד מאחורי פרסום פסקי דין. על כן אין כל עניין ציבורי בפרסום דווקא באמצעות הפלטפורמה הקולקלת של "תקדין לייט".

101. שנית, בית המשפט כבר נתן את דעתו להחלת עיקרון "העניין הציבורי" במקרים כגון דא :

"המונח 'עניין ציבורי'... (ה)מתייחס רק לפירסום המביא עמו משום תועלת לציבור, ולא די שיש בפירסום משום 'עניין לציבור', שיש בו לעתים אך כדי 'לספק מזון לסקרנים או למלא יצרם של רכלנים'..."

ע"א 213/69 **חברת החשמל לישראל בע"מ נ' עתון הארץ בע"מ**, כג
87 (2)

102. אכן, במקרה כמו זה שלפנינו, המדובר הוא על פרסום פסקי דין והחלטות אך ורק כדי לספק מזון לסקרנים או למלא יצרם של רכלנים. במקרה שכזה לא ניתן להסתמך לא על עיקרון העניין הציבורי שבפרסום פסקי הדין ולא בכל זכות או עיקרון חוקתי כזה או אחר.

שימוש שלא בתום לב בעיקרון פומביות הדיון

103. כפי שעולה מן האמור, אין כל בסיס חוקי להפעלת מאגר "תקדין לייט" שכל עניינו ומהותו הינו פריסת מידע אודות אנשים המוזכרים בפסקי דין ובתוך כך פגיעה בפרטיותם ובשם הטוב. ההסתמכות על עיקרון פומביות הדיון, כפי שנעשה על ידי ב"כ המשיבה, היננה הסתמכות בחוסר תום לב של ממש שיש לדחותו בשתי ידיים.

104. בית המשפט העליון התייחס לא אחת ובמספר תחומי משפט בשלילה לרבות לשימוש שלא בתום לב בזכויות שונות ופסק כי במקרה שכזה לא ניתן לעשות שימוש בזכות. בין המקרים אליהם התייחסה הפסיקה ניתן למצוא שימוש לרעה בזכות התביעה והגישה לערכאות [רע"א 4447/07 רמי מור נ' ברק אי.טי.סי. [1995] החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ (פורסם בנבו)], שימוש לרעה בזכות הקניין [רע"א 6339/97 רוקר נ' סלומון, פ"ד נה(1) 199], שימוש לרעה בטענת חוסר סמכות [בג"צ 566/81 אליהו עמרני נ' בית הדין הרבני הגדול, פ"ד לו(2) 1], שימוש לרעה בזכות מכוח הסכם (ע"א 7168/03 שלמה חבר נ' צוריאל לביא בתוקף תפקידו כנאמן של נגה אלקטרוטכניקה בע"מ בהקפאת הליכים ושל נגה תעשיות אלקרו-מכניות 1986 בע"מ בהקפאת הליכים (פורסם בנבו)) ועוד.

105. גם בענייננו, לא יכול להיות ספק כי מדובר בשימוש בעיקרון תחיקתי למטרות שונות בתכלית מאלו שהוא נועד לקדמן. בית המשפט העליון, מפי כב' השופט טירקל, כבר אמר את דברו בשימוש בהוראת דין כגון דא:

"בעיניי, שימוש בהוראות חוזה או בהוראות דין שלא למטרה שלשמה נועדה הוא בגדר חוסר תום לב ובגדר שימוש לרעה בזכות". (ההדגשים נוספו, הח"מ)

רע"א 5103/95 דשת נ' אליהו, פ"ד נג(3) 97

ראה גם: ע"א 8034/95 מאור – חברה לדלק בע"מ נ' ג'ון [13], בעמ' 113; ע"א 5717/95 וינשטיין נ' פוקס, פ"ד נד(5) 792.

106. לעיל בסעיפים 67-80 הוכח באופן חד משמעי כי פרסום פסקי דין במסגרת מאגר "תקדין לייט" איננו מגשים ולו תכלית אחת של עיקרון פומביות הדין. כלפי לייט, מדובר בשימוש בפסקי דין המתפרסמים כחוק כמאגר מידע מודיעיני-רכילותי אודות אנשים רבים. נוכח זאת, הרי שמדובר בחוסר תום לב מובהק ובנסיבות העניין אף קיצוני, והדבר הינו בגדר שימוש לרעה בזכות – עיקרון פומביות הדין. משעה שעושה המשיבה שימוש לרעה בזכות הרי שהיא גם לא זכאית לחסות בהגנות כלשהן שלכאורה מוענקות לה בחוק.

107. ואם עדיין יתעקש המתעקש על עיקרון פומביות הדין על אף שהוכח מכל בחינה שהיא למעלה מכל ספק שהעיקרון איננו רלוונטי כאן, יאמרו לו הדברים הבאים: בכל הכבוד, לא ניתן להשתמש בעיקרון פומביות הדין לפרסום פסקי דין בכל אופן שהוא. האם, לדוגמא, ניתן להתיר פרסום בשלטי חוצות של ציטוטים מתוך פסקי דין שיש בהם מידע אינטימי אודות אדם מסוים או פגיעה בשמו הטוב, והדבר יחסה תחת עיקרון פומביות הדין? פשיטא, וגם המשיבה תסכים לכך, שזהו דבר שאיננו מתקבל על הדעת ושאיננו יכול לחסות תחת עיקרון פומביות הדין. נשאלת השאלה, אפוא, מה ההבדל בזמננו בין פרסום ציטוטים מפסקי דין בשלטי חוצות לבין קישור אותם ציטוטים באופן כה נגיש זמין ומהיר דרך מנוע החיפוש רב העוצמה והנפוץ גוגל?

הרחבת החשיפה

108. בהמשך לאמור, ראוי לחדד את נושא היקף ומשך החשיפה של המידע נשוא בקשה זו, הכולל פרטים אינטימיים או הפוגעים בשם הטוב, והעולים במאגר "תקדין לייט" לאחר חיפוש פשוט של שמות בגוגל.

109. מעבר לפן הזמינות והנגישות של המידע, מדובר על חשיפת מידע בתפוצה רחבה ביותר שלא לומר מקסימלית ועולמית, ונוסף על כך מדובר לא אחת אמור גם במידע שעבר זמן רב מאז פירסומו, ואשר הרלוונטיות שלו פעמים רבות לכל הפחות מוטלת בספק, ונבאר.

110. כפי שכבר צוין, המידע המופיע בפסקי דין ובהחלטות נשאר לרוב בתוך "הקהילה המשפטית", קהילה העושה שימוש בפסקי דין לצורכים מקצועיים ואקדמיים. חברי "הקהילה" הזו אינם זקוקים לרוב לפרטים האישיים הביוגרפיים אודות בעלי הדין או צדדים אחרים ואינם עושים שימוש בפסקי הדין למטרה זו אלא למטרות משפטיות-מקצועיות גרידא. גם אם נתקל חבר "קהילה" זו בפרט אישי כלשהו לרוב אין זה מעניין אותו והוא לא נותן דעתו לפרטים השונים מעבר לליבה המשפטית של פסק הדין. לא לשם כך הוא מעלעל במאגר ומאתר פסקי דין.

111. העברת מידע אישי ואינטימי יכולה להיות נסבלת עד רמה מסוימת כאשר מדובר בהעברת המידע בצניורות מוגבלים ומצומצמים, כגון מידע העובר בין חברי קבוצה מוגבלת ומצומצמת בהיקפה דוגמת "הקהילה המשפטית" כאמור. במקרים אלו נדרש לעיתים ויתור על האפשרות למנוע הפצת מידע הכולל פרטים אישיים לטובת ערכים של עבודה מקצועית כאשר ברור כי חברי הקבוצה אינם מתעניינים בפרטים אלו. במקביל לכך, לו מדובר היה במידע אישי העובר למשל בין קולגות בלבד או בין קבוצה אחת מוגבלת ומתוחמת, היה עוד ניתן להבליג עד שלב מסוים. במקרים אלו אפשר להניח בסבירות מסוימת כי לא ייגרם לבעל הדין נזק של ממש. **אולם המצב שלפנינו מראה כי המשיבה פרצה את כל הגדרות והמחסומים כאשר היא חושפת לכל גולש באינטרנט מידע רב הכולל פרטים אישיים רבים וכל זאת ללא סינון מינימלי מצידה.**

112. נוסף על כך, במקרים רבים מדובר על פרסום מידע אישי ישן ולא רלוונטי. למשל, מידע על ליקויים גופניים מהם סבל אותו בעל דין ואשר כיום כבר אינם קיימים. מקרה זה יכול להביא למצב אבסורדי של ממש בו אדם למשל נדחה מקבלת משרה על לא עוול בכפו רק כי לפני 10 שנים סבל מליקוי גופני כלשהו ומאז נרפא לחלוטין. או למשל פרסום פסק דין ממנו עולה כי לפני 5 שנים אדם מסוים הוכרז כפושט רגל אולם למעשה כיום שב לאיתנות כלכלית וכיוצא באלה.

113. לחברה יש אינטרס כי לאנשים שבה אשר עברו פרקי חיים "בעייתיים" תהיה "התנקות" מסוימת ואפשרות לפתיחת דף חדש וחלק לאחר זמן, שאם לא כן, אותו אירוע שלילי או בעיה שהיתה להם ירדוף אותם עד סוף חייהם. הלא זהו גם אחד מהרציונאלים של חוקי ההתיישנות (ראה בעניין זה גם את דבריו של המלומד מוסקוביץ אשר צוטטו בסעיף 83 לעיל, והמצורפים כנספח יג'). אך המשיבה חוסמת אפשרות זו בכך שהיא מנגישה בפני הגולש מידע שפעמים רבות איננו רלוונטי. הגולש, המעוניין פעמים רבות במידע מהיר וזמין, איננו עושה את השקלולים השונים וגם אם עושה זאת, הרי שבתת מודע שלו אין ספק כי הנתונים השליליים להם נחשף משפיעים לבסוף על החלטתו.

114. היות והמשיבה הקימה ומתפעלת את מאגר "תקדין לייט" באופן שמשמש אך ורק מאגר מידע אודות אנשים הרי שהיא איננה יכולה לטעון כי התופעות האמורות הן תופעות לוואי בלבד של המאגר שלה. כפי שהוכח, מטרתו ותכליתו של המאגר הובהרו באופן שלא מתעורר כל ספק לשם מה נוצר ובעבור מה משמש המאגר "תקדין לייט".

מחיקת פרסומים לפי סעיף 70 (ד) לחוק בתי המשפט

115. ב"כ המשיבה העלה באחד ממכתביו טענה ולפיה האפשרות היחידה של המבקשת לאסור פרסום החלטות ופסקי דין בעניינה הינה לפעול על פי סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט, התשמ"ד-1984 (להלן: "חוק בתי המשפט"). סעיף זה קובע כי:

"בית משפט רשאי לאסור כל פרסום בקשר לדיוני בית המשפט, במידה שהוא רואה צורך בכך לשם הגנה על בטחונו של בעל דין, עד או אדם אחר ששמו הוזכר בדיון או לשם מניעת פגיעה חמורה בפרטיות של אחד מהם או לשם מניעת פגיעה בפרטיותו של אדם עם מוגבלות שכלית או של אדם עם מוגבלות נפשית, כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות, של אחד מהם".

116. אלא שאין הדברים שייכים לענייננו והוראת החוק עוסקת בעניין אחר. סעיף 70(ד) דן ביכולתו של בית המשפט לאסור כל פרסום בנוגע לדיוני בית המשפט עד כדי שהפרסום לא יפורסם כלל ולא יהיה נגיש לציבור כולו. זהו סעד שמפאת חומרתו וקיצוניותו הוא מסור להחלטה מיוחדת של בית המשפט. כפי שכבר הוסבר מעלה, המבקשת איננה דורשת בשלב זה את מחיקת החלטות ופסקי הדין כך שלא יפורסם כל פרסום בעניינה, אלא היא דורשת כי לא יעשה שימוש מניפולטיבי ועסקי שלא בתום לב במידע המצוי בפסקי דין, תחת הסתתרות באצטלה של עיקרון פומביות הדיון. נוסף על כך, סעיף 70(ד) במקרה דנן הינו "לאחר מעשה", דהיינו לאחר שהנזק כבר נגרם ולמעשה לא יתן את הסעד הנדרש, ואילו עניינה של הבקשה הוא למנוע גם פרסומים עתידיים פוגעניים במאגר רב התפוצה "תקדין לייטי" וגם פרסומים אשר בעלי הדין כלל לא מודעים להימצאותם במאגר זה.

117. המבקשת סבורה שמקום בו לא מתבקש סעד של איסור פרסום גורף וכוללני של החלטות ופסקי הדין (שכן אלה ימשיכו להיכלל במאגרים משפטיים מובהקים ומוכרים) ומקום בו מדובר בפרסום פסקי דין והחלטות באופן שאינו מגשים את תכליות עיקרון פומביות הדיון – יש מקום לאסור ולהורות על הסרה של פסקי הדין והחלטות מאותו מאגר ולמצער את מחיקת שמות בעלי הדין. במקרה שכזה אין צורך להיזקק להוראות סעיף 70(ד) הנ"ל אשר עוסק במתן סעד אחר אשר נסיבותיו שונות מהמקרה שבבקשה זו.

118. לצד דברים אלו ולאבחנה המהותית בין דרישות המבקשת לבין השייכות של סעיף 70(ד) להקשר דנן, יש לציין כי אף אם נבחן את המבחנים המהותיים שנקבעו בפסיקה לצורך הגדרת אותה "פגיעה חמורה בפרטיות...". נראה כי המבקשת וחברי הקבוצה עומדים במבחנים אלה. נפנה לדברי בית המשפט בפרשת ידיעות אחרונות:

"עולה מן האמור, כי כתנאי להפעלת הסמכות לפי סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט, על בית המשפט לבחון הן את מהות הזכות הנפגעת, הן את עוצמת הפגיעה בה. רק אם מגיע בית המשפט למסקנה כי הפרסום יביא לפגיעה בפרטיות, וכי הפגיעה האמורה הינה פגיעה חמורה, שומה עליו לשקול האם יש מקום להפעיל סמכותו ולאסור פרסום. גם בשלב זה, על בית המשפט לאזן בין עקרון פומביות הדיון לבין הפגיעה בפרטיות. בגדר איזון זה יש לשקול את מידת העניין הציבורי שבפרסום המסוים אל מול הנזק שייגרם כתוצאה ממנו... בנוסף, ומבלי לקבוע רשימה סגורה של שיקולים אפשריים, ניתן להביא במניין השיקולים את השלב בו נמצא הדיון השיפוטי." (ההדגשים נוספו, הח"מ)

ע"א 4963/07 ידיעות אחרונות בע"מ נ' עו"ד פלוני (פסק דין מיום 27.2.2008, פורסם בנבו)

119. ניישם את התנאים השונים שהוצבו בפסק הדין בענייננו (התנאים הודגשו בציטוט מתוך פסק הדין לעיל) וניווכח לדעת שהמבקשת וחברי הקבוצה עומדים גם בתנאים המחמירים הנדרשים לצורך מחיקה גורפת של פרסומי בית המשפט על פי סעיף 70(ד):

א. מהות הזכות הנפגעת: מדובר בזכויות הבסיסיות ביותר- הזכות לפרטיות, הזכות לצנעת הפרט, לשם טוב וכיוצא בזה.

ב. עוצמת הפגיעה: כפי המתואר מעלה, מדובר בחשיפת פרטים אינטימיים ונתונים אישיים ביותר, כמו גם של האשמות שונות, בעניינו של בעל דין או של צד שלישי, בפני כל אדם הנגיש לרשת האינטרנט. בחיפוש פשוט אחד ברשת גוגל יכול להגיע כל אדם לפרטים האינטימיים ביותר של אדם אחר: הדבר עשוי להוות בעל השפעה בכל הקשור בהתקשרות עם אדם זה בכל מישור שהוא ומכאן לעוצמה חזקה של הפגיעה והשלכותיה.

ג. מידת העניין הציבורי שבפרסום – כפי שכבר צוין בסעיפים 99-102 לעיל, מדובר במידע אשר מבחינה מהותית ותוכנית, ובעיקר מבחינה משפטית, איננו מקים את העניין הציבורי הנדרש. אלא אם נראה את הצימאון והתאוה לאגור מידע אישי ואינטימי אודות האחר כעניין ציבורי, דבר שכמובן איננו מתקבל על הדעת.

ד. הנזק שיגרם – לאור נגישות המידע ואופיו האישי-אינטימי, מדובר על חשיפה של מידע באופן שגורם נזק וודאי למבקשת ולשאר חברי הקבוצה. השימוש במנוע החיפוש גוגל הינו שימוש יומיומי ומידי של כל אדם המחפש מידע על אדם אחר, ובכלל זה בכל הקשור בהצעות לבני/בנות זוג וחיפוש מקום עבודה. כפי שכבר הוזכר, למבקשת ידוע בוודאות שעקב החשיפה הרחבה היא נפגעה בשני מישורים אלה לפחות.

ה. השלב בו נמצא הדין השיפוטי – לרוב, אך לא תמיד, מדובר על מידע המופיע בהחלטות ביניים. אלו החלטות חסרות בדרך כלל כל משמעות משפטית למקרים אחרים ולכן גם התכלית המשפטית שבפרסומן הינו נמוך ביותר.

120. משהוכח כי המבקשת עומדת היטב בתנאי סעיף 70(ד) שעניינו הסרה מוחלטת של פסקי דין מכל מאגר או פרסום שהוא, הרי שקל וחומר שיש במצב הנוצר כדי לאסור פרסום בהיקף מצומצם יותר – פרסום החלטות ופסקי הדין במאגר האינטרנטי "תקדין-לייט". ובן בנו של קל וחומר אמורים הדברים כאשר מדובר בדרישה (שבבקשה זו היא לחילופין בלבד ואיננה הדרישה הראשית) להסרת אמצעי זיהוי בלבד.

החלטת בית המשפט בעניין פלונית

121. פסק הדין בעניין פלונית (ע"א 2319/08 פלוני נ' פלונית, פסק דינו של כב' השופט י. שנלר מיום 1.6.2011), אשר חלקים ממנו מצוטטים בבקשה זו, עסק במקרה דומה ממש למקרה של המבקשת בבקשה דנן וראוי לייחד מקום בבקשה זו לפסק דין זה ומשמעויותיו.

122. המדובר היה באישה – פלונית, אשר נפגעה בתאונת דרכים כאשר נסעה באוטובוס ונגרמו לה נזקים רפואיים משמעותיים. במסגרת ההליך מונו מומחים רפואיים, נקבע שיעור נכות וכו'.

123. במסגרת ההליך בבית המשפט השלום פנתה פלונית לבית משפט בבקשה כי יורה "להסיר את פסק הדין מאתרי אינטרנט ומאגרי מידע", לאחר שגילתה כי פסק הדין שניתן בעניינה נגיש לכל דורש. בית משפט השלום דחה את הבקשה וזאת בהסתמך על עקרון פומביות הדין אשר נסיבות המקרה לא הצדיקו, לטעמו, את הסטייה מעיקרון זה.

124. במסגרת ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי על פסק דינו של בית המשפט השלום הגישה פלונית ערעור גם על ההחלטה שלא להסיר את פסק הדין כאמור. בית המשפט המחוזי דן ארוכות בערעור בעניין זה, תוך עריכת דיון מקיף בזכות לפרטיות ובעיקרון פומביות הדיון. בסופו של הדיון קבע בית המשפט (סעיפים 40, 43) כי:

"מעיון בפסק דינו של בית משפט קמא, עולה כי במסגרת פסק הדין נחשפו פרטים רפואיים ואישיים הן ביחס למשיבה והן ביחס לבני משפחה אחרים שלה.

כך נחשפו מקומות עבודתה ואף דהיום, לרבות בהיותה עוסקת בתחום החינוך ואין צורך להרחיב אודות המשמעות שיכול ותהיה לחשיפת אותם נתונים אישיים...

בשכלול מלוא השיקולים השונים, ומבלי לקבוע מסמרות בהתייחס למקרים אחרים, דומה כי מעת שמדובר בנכות בתחום הנפשי לרבות אותן נסיבות אישיות של המשיבה, כך גם הקשור לחששותיה מפרסום שמה או פרטים מזהים אודותיה, כך גם בהתחשב בפרסום, דומה כי היה מקום לקבוע שאכן קיימת פגיעה חמורה בפרטיות של המשיבה שעל כן במקרה ספציפי זה יש להיענות לבקשתה לאסור את הפרסום של שמה ופרטים מזהים אודותיה."

125. נוכח זאת ניתן סעד מתאים (סעיף 46ה-ז לפסק הדין):

"ה. ניתן בזאת צו איסור פרסום של שם המשיבה, כך פרטים מזהים אחרים אודותיה או אודות מי מבני משפחתה, בהחלטות השונות שניתנו על ידי בית משפט קמא כך גם בפסק דינו של בית משפט קמא. המשיבה תפנה לבית משפט קמא על מנת שיינתנו הוראות אופרטיביות לתיקון הנדרש, כולל הוראות שיופנו למזכירות בית המשפט השלום על מנת שתטפל ביישום הנדרש ובאופן שבסופו של יום הפרסום שיוותר באתרי האינטרנט השונים יהיה ללא שמות אלו וללא פרטים מזהים אחרים."

ו. על פסק דין יחול איסור פרסום וכך יוגדר פסק הדין במערכת נט המשפט, וזאת גם ביחס להחלטות השונות שניתנו בתיקי הערעורים השונים, תוך שהמזכירות תוודא ביצוע מיידי של כל הפעולות הנדרשות לשם הסרת אותם פרסומים שכבר בוצעו של הפרוטוקולים וההחלטות השונות שניתנו במסגרת ההליכים בתיק.

ז. אנו נורה על אופן פרסומו של פסק דין זה ולאחר שיבוצעו השינויים הנדרשים ובהתאם לכל אשר פורט עד כה, קרי אי פרסום שמה של המשיבה או פרטים מזהים אודותיה."

126. דברי בית המשפט, ניתוחו המשפטי, מסקנותיו והוראותיו בסוגיה הדומה למקרה דנן, אינם מצריכים הסברים והבהרות נוספים. בפסק דין זה ביכר למעשה בית המשפט את הזכות לפרטיות על פני עיקרון פומביות הדיון בנסיבות האמורות והדבר אומץ בפסיקה מאוחרת [ראה למשל: ת"פ (ראשלי"צ) 3579-08 מ.י. תביעות ת"א שלוחת איילון נ' משה חבושה (פסק דין מיום 27.6.2011, פורסם בנבו)].

127. יוער כי בית המשפט בפרשת פלונית התייחס לבקשה לאיסור פרסום שמה ופרטים מזהים של פלונית באופן גורף, ולא כפי שהמבוקש בבקשה דנן, המצומצמת למאגר מסוים מאוד, אשר לגביו פשיטא שאין כל הצדקה לפרסום אותם פרטים מזהים, ועצם חוקיותו של מאגר זה מוטלת בספק רב, בלשון המעטה. על כן, קל וחומר שההלכה שטווה בית המשפט נכונה ומתאימה למקרה דנן.

128. מפאת חשיבותו של פסק הדין בעניין פלונית ומשמעותו להליך דנן, מצורף פסק הדין לבקשה, בהשמטת החלק הראשון של פסק הדין אשר עסק בעניין אחר לחלוטין מענייננו.

- ע"א 2319/08 פלוני נ' פלונית, (פסק דינו של כב' השופט י. שנלר מיום 1.6.2011, פורסם בנבו) מצ"ב כנספח טו' לבקשה.

נספח טו'

ה. עילות התביעה

ה1. הפרת חובה חקוקה

ה1.1. הפרת סעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות (בחלק זה: "החוק")

129. סעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות קובע כי :

"לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו".

130. רציונל מרכזי בזכות לפרטיות וההגנה עליה נובע מחשש איסוף מידע רב ולעתים אף רגיש על ידי מאגרי מידע. חשש זה מתממש בבקשה זו. המשיבה עושה שימוש במאגר פסקי דין שברשותה ומשתמשת בו כמאגר מידע על בעלי דין ומתדיינים שונים תוך הפרה בוטה של הזכות לפרטיות ושל העילות שנקבעו בחוק הגנת הפרטיות.

131. כפי שמציין סעיף 4 לחוק הגנת הפרטיות - פגיעה בפרטיות מהווה עוולה אזרחית שהוראות פקודת הנזיקין חלות עליה :

"פגיעה בפרטיות היא עוולה אזרחית, והוראות פקודת הנזיקין [נוסח חדש] 4 יחולו עליה בכפוף להוראות חוק זה."

132. סעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות מגדיר מהי פגיעה בפרטיות. לענייננו, רלוונטיים החלופות הבאות :

"(9) שימוש בידיעה על ענייני הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה;"

המשיבה משתמשת במידע העוסק בענייניהם הפרטיים של מאות אלפי אם לא מיליוני אנשים לצרכים מסחריים גרידא – ובונה על גביו מאגר מידע אנושי המחובר אך ורק למנוע החיפוש גוגל.

"(11) פרסומו של ענין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם, לרבות עברו המיני, או למצב בריאותו, או להתנהגותו ברשות היחיד."

המשיבה מפרסמת ב"תקדין לייט" פסקי דין והחלטות בהם נכלל עניינים הנוגעים לצנעת חייו של אדם, כל זאת ללא שיש כל הצדקה מכח עיקרון משפטי כזה או אחר, כפי שהוכח ארוכות בבקשה זו.

"פרסום" מוגדר בסעיף 3 לחוק הגנת הפרטיות כמשמעותו בסעיף 2 לחוק איסור לשון הרע, היינו :

"2. פרסום מהו

פרסום, לענין לשון הרע - בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר."

על פי הוראות סעיף 29א(ב)(1) לחוק, מרגע שהוכחה הפגיעה בפרטיות אין צורך להוכיח נזק כדי לזכות בפיצוי כספי.

133. פקודת הנזיקין מכירה גם בנזק של חוסר נוחות ושל פגיעה בשם טוב כנזק, כפי שנקבע בסעיף 2 של הפקודה :

" 'נזק' - אובדן חיים, אובדן נכס, נוחות, רווחה גופנית או שם-טוב, או חיסור מהם, וכל אובדן או חיסור כיוצאים באלה;"

נוסף על כך קבע בית המשפט העליון בפרשת ראבי כי :

"פגיעה בכבוד ובאוטונומיה של הפרט כרוכה בנזק לא-ממוני שהוא בר-פיצוי, גם בלא נזק גופני, והוא המוכר כראש נזק עצמאי, הבא בגדרו של המונח "נזק" כהגדרתו בסעיף 1 לפקודת הנזיקין (כב' השופט ת. אור בפסקה 21 בעניין דעקה הנ"ל)".

ת"א (ת"א) 1372/95 יורשי המנוח תופיק ראבי ז"ל נ' תנובה מרכז
שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ (פורסם בנבו)

ראה גם : ת"צ (חיפה) 53364-11-10 דודי טייב נ' פאב מסעדה כאמל בע"מ (פורסם בנבו).

134. על כן, אף אם ייקבע כי המבקשת לא ניזוקה כתוצאה מהפרסום (דבר המוכחש) הרי שאין בזה כדי לגרוע כהוא זה מיכולתה לתבוע לפי פקודת הניזקין וחוק הגנת הפרטיות. אמנם על פי חוק תובענות ייצוגיות אין המבקשת יכולה לקבל פיצוי סטטוטורי אולם וודאי וודאי שזכאית לפיצוי הולם עקב הניזקים הרבים שנגרמו לה, הממוניים והלא-ממוניים.

135. לצד כל זאת, פגיעה בכבוד הוכרה כנזק בר-פיצוי אף בהליך ייצוגי. סעיף 20(ה) לחוק תובענות ייצוגיות קובע מפורשות כי ניתן לפסוק בהליך תובענה ייצוגית פיצויים בשל נזק שאינו נזק ממון.

ה. הפרת סעיף 8 לחוק הגנת הפרטיות – מאגרי מידע

136. פרק ב' לחוק הגנת הפרטיות עוסק בהגנה על הפרטיות במאגרי מידע. החוק מסדיר את כללי רישום המאגר והשימוש בו.

137. מאגר מידע מוגדר בסעיף 7 לחוק כ-:

"מאגר מידע" - אוסף נתוני מידע, המוחזק באמצעי מגנטי או אופטי והמיועד לעיבוד ממוחשב, למעט -

(1) אוסף לשימוש אישי שאינו למטרות עסק; או

(2) אוסף הכולל רק שם, מען ודרכי התקשרות, שכשלעצמו אינו יוצר איפיון שיש בו פגיעה בפרטיות לגבי בני האדם ששמותיהם כלולים בו, ובלבד שלבעל האוסף או לתאגיד בשליטתו אין אוסף נוסף;

"מידע" מוגדר בסעיף הנ"ל כ-:

"נתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, הכשרתו המקצועית, דעותיו ואמונתו".

מכאן שהחוק חל על מאגר תקדין, שהינו מידע משפטי העונה להגדרת "מאגר מידע" שבחוק כיוון שמאגר פסקי הדין זה הינו אוסף נתוני מידע המוחזק באמצעי מגנטי או אופטי והמיועד לעיבוד ממוחשב והמכיל מידע בו נתונים על אישיותו של אדם וכו' כפי המוגדר בחוק לעיל.

138. סעיף 8(א) לחוק קובע כי:

(א) "לא ינהל אדם ולא יחזיק מאגר מידע החייב ברישום לפי סעיף זה, אלא אם כן התקיים אחד מאלה:

(1) המאגר נרשם בפנקס;

(2) הוגשה בקשה לרישום המאגר והתקיימו הוראות סעיף 10(ב);

(3) המאגר חייב ברישום לפי סעיף קטן (ה) והוראת הרשם כללה הרשאה לניהול והחזקה של המאגר עד רישומו".

139. סעיף 8(ג) לחוק מגדיר מיהו בעל מאגר החייב ברישום:

(ג) "בעל מאגר מידע חייב ברישום בפנקס ועל בעל המאגר לרשמו אם נתקיים בו אחד מאלה:

(1) מספר האנשים שמידע עליהם נמצא במאגר עולה על 10,000;

(2) יש במאגר מידע רגיש; (המוגדר בחוק כ: "נתונים על אישיותו של אדם, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, דעותיו ואמונתו", הח"מ)

(3) המאגר כולל מידע על אנשים והמידע לא נמסר על ידיהם, מטעמים או בהסכמתם למאגר זה;

....

ברי כי המאגר המשפטי תקדין אשר מכיל פסקי דין בהם קיים מידע על למעלה מ-10,000 איש ואשר מכיל מידע רגיש ואשר המידע הקיים בו לא נמסר על ידי בעלי הדין, מטעמים או בהסכמתם למאגר זה, מחויב ברישום.

140. לצורך בחינת סוגיית רישומם של המאגר (או המאגרים) תקדין ו-"תקדין לייט" בפנקס מאגרי המידע כפי המתחייב בחוק, פנה ב"כ המבקשת ביום 1.1.2012 במכתב באמצעות הדואר האלקטרוני לרשות למשפט טכנולוגיה ומידע (רמו"ט) אשר מנהלת את פנקס מאגרי המידע ואחראית על רישום מאגרי מידע ופיקוח עליהם. ב"כ המבקשת ביקש לדעת באם מאגר המידע "תקדין" או כל מאגר מידע של המשיבה רשום בפנקס מאגרי המידע.

141. תשובתה של רמו"ט מיום 3.1.2012 היתה חדה ופסקנית: אין במאגר פנקסי המידע כל מאגר מידע רשום, אותו מנהלת המשיבה.

- התכתבות בין ב"כ המבקשת לרמו"ט, מצ"ב כנספח טז' לבקשה.

נספח טז'

142. לכאורה ניתן להשיב על דברינו מתוך סעיף 8(ד) קובע כי באם מדובר במאגר אשר "אין בו אלא מידע שפורסם לרבים על פי סמכות כדין" הרי שאין חובה ברישום לאור פומביותם ופירסומם של החקיקה והפסיקה. לטענה זו יש להשיב בשלוש:

א. מאגר תקדין איננו עונה להגדרה של מאגר אשר "אין בו אלא מידע שפורסם לרבים" היות והוא כולל לא מעט מידע שלא פורסם לרבים כגון כתבי טענות ותקצירים ועל כן אין הוא נכנס בגדרי חריג זה.

ב. לא ניתן לומר כי ישנה חובה שבדין לפרסם את פסקי הדין. אמנם סעיף 83(א)(2) לחוק בתי המשפט קובע כי שר המשפטים רשאי להסדיר בתקנות פרסום פסקי דין של בתי המשפט אולם תקנות אלו מעולם לא הותקנו על כן פסקי הדין המתפרסמים בו נעשים על פי סמכות מסוימת שהוקנתה בדין אלא על פי העיקרון הכללי של פומביות הדיון המוסדר הן בחוק בתי המשפט והן בחוק יסוד: השפיטה.

ג. כאמור, מדובר בשימוש לרעה בעיקרון פומביות הדין, השומט את אפשרותה של המשיבה לחסות תחת הגנות שונות כאשר היא עושה שימוש שלא בתום לב במידע שפורסם על פי חוק.

143. אם כן, מאגר משפטי מכובד ומוביל לא נרשם בפנקס מאגרי המידע כפי המתחייב.

144. לא רק כי מאגר המידע תקדין לא נרשם בפנקס מאגרי המידע, הרי שהשימוש שעושה בו המשיבה במסגרת מאגר "תקדין לייט" עומד בניגוד גמור להוראות חלק ב' לחוק הגנת הפרטיות.

145. סעיף 8(ב) לחוק קובע כי:

"לא ישתמש אדם במידע שבמאגר מידע החייב ברישום לפי סעיף זה, אלא למטרה שלשמה הוקם המאגר".

146. עיינו הרואות, שלכל הפחות במאגר "תקדין לייט" העושה שימוש בבסיס הנתונים שבמאגר תקדין, חורגת המשיבה באופן ניכר מהמטרה שלשמה הוקם המאגר המשפטי. ודו"ק – סעיף זה איננו עוסק רק במאגר רשום אלא גם במאגר החייב ברישום על אף שלא נרשם.

147. לא יכול להיות חולק כי מאגר "תקדין לייט" (אף שהוא בעל תוכן משפטי) אשר זמין **אך ורק** עם חיפוש שמות במנוע החיפוש גוגל, ואשר מעצם טבעו איננו מספק מידע משפטי למבקש אלא עניינו הצבעה על מידע אודות אנשים - איננו עולה בקנה אחד עם מטרותיו ותכליותיו של המאגר המשפטי המקורי המכיל את פסקי הדין וההחלטות (לענייננו - תקדין).

148. אי לכך, הרי שיש בהפעלה המסחרית של "תקדין לייט", באופן המתואר בבקשה זו משום **הפרה בוטה** של הוראת סעיף 8(ב) לחוק.

149. הפרות אלו של חוק הגנת הפרטיות, כפי המפורטות בתת פרק זה, עולות כדי הפרה חובה חקוקה לפי סעיף 63(א) לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן: "פקודת הנזיקין"). זאת לאור סעיף 4 לחוק הגנת הפרטיות הקובע כי פגיעה בפרטיות היא עוולה אזרחית, והוראות פקודת הנזיקין יחולו עליה.

ה. עשיית עושר ולא במשפט

150. נקדים ונזכיר כי במסגרת הפעלת המאגר "תקדין לייט" גובה המשיבה שני תשלומים שונים: האחד, 25 ש"ח בעבור צפייה במסמך מלא (שכן פסקי הדין המופיעים בעקבות חיפוש בגוגל מופיעים באופן שפסק הדין הינו חלקי) והשני – 49 ש"ח בעבור הסרת מסמך מהמאגר.

151. בעוד שניתן לקבל, אם כי בקושי רב לאור מאפייני מאגר קלוקל זה, את התשלום עבור הצפייה במסמך המלא - פונקציה הקיימת גם במאגר האינטרנטי של המשיבה - "תקדין", **הרי שגביית תשלום עבור הסרת המסמך**, שעה שעסקינן באדם המעוניין להסיר פסק דין או החלטה בה פרטים אינטימיים עליו או הפוגעת בשמו הטוב – **הינה מעשה פסול ומקומם ביותר**.

152. באופן מעשי וכפי שתואר מעלה, אדם המגלה, על ידי חיפוש זריז בגוגל כי מידע רגיש ואינטימי אודותיו /או מידע שיש בו כדי לפגוע בשמו הטוב מפורסם בראש חוצות במאגר "תקדין לייט", מגלה לאחר מכן כי הדרך היחידה להסיר פרסום זה הינו תשלום סך של 49 שקלים למשיבה עבור ההסרה. כלומר, המשיבה **נובלת** את חברי הקבוצה כך שהאפשרות היחידה שלהם למנוע פרסום פוגעני בעניינם הינו תשלום כספי למשיבה.

153. ברור כי משעה שעסקינן במאגר שפועל באופן בלתי חוקי, הן מבחינת מהותו כמאגר שאיננו משפטי אלא כבסיס מידע ונתונים אישיים והן מבחינת היעדר רישומו בפנקס מאגרי המידע, הרי שמשעה שהמשיבה מפרסמת פסקי דין והחלטות בעלי אופי אינטימי עם קישור השם הספציפי למנוע החיפוש גוגל, **וגובה תשלום עבור הסרת מסמכים אלו** – מדובר בהתעשרות שאינה כדין ואשר יש בה כדי להעלות שאט נפש של ממש.

154. בסופו של יום אם כן, המשיבה התעשרה שלא כדין על חשבון חברי הקבוצה. לאור זאת, הרי שעל המשיבה להשיב למבקשת ולחברי הקבוצה התעשרות זו, וזאת בין היתר לאור סעיף 1(א) לחוק עשיית עושר ולא במשפט, הקובע כי:

"מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה".

155. מדובר על גביית כסף בגין הסרת פרסום שמלכתחילה לא היה אמור להתפרסם באופן כפי שהוא ב-"תקדין לייט". נוכח זאת יש בכך משום קבלת "טובת הנאה" בדמות תשלום של 49 ש"ח אותם על המשיבה להשיב לחברי הקבוצה.

ו. פירוט הנזק

156. הנזק נשוא בקשה זו מורכב משני סוגים: נזק כספי ישיר בדמות התשלום בגין הסרת המסמך (49 ש"ח), ונזק עקיף בדמות פגיעה בצנעת הפרט, בשלוות החיים, בשם הטוב אשר מלבד היותם נזק בפני עצמם כפגיעה באוטונומיה ובכבודו של הפרט, הם גם מביאים לפגיעה בחיים המקצועיים של חברי הקבוצה – שהינו נזק ממוני של ממש וכן לפגיעה בחייהם האישיים (כגון במציאת בן/בת זוג או בחיי המשפחה שלהם).

157. ודו"ק: נוחות ופגיעה בשם טוב מוגדרים גם הם כנזק על פי סעיף 2 לפקודת הניזקין:

"נזק" - אובדן חיים, אבדן נכס, נוחות, רווחה גופנית או שם-טוב, או חיסור מהם, וכל אבדן או חיסור כיוצאים באלה;"

ראה גם: ת"צ (חיפה) 53364-11-10 דודי טייב נ' פאב מסעדה כאמל בע"מ (פורסם בנבו).

158. נפתח בנזק הכספי הישיר. כאמור, המשיבה גובה סך של 49 ש"ח עבור הסרת כל מסמך החלטה או פסק דין. זהו סכום המושת על כתפיהם של אותם אנשים אשר שםם עולה בפסקי דין במאגר "תקדין לייט" ואשר מפאת הפגיעה בפרטיותם או בשםם הטוב מעוניינים להסיר החלטה זו.

159. כפי שהוזכר בבקשה זו, ביום 17.8.2011 מילאה המבקשת את טופס הבקשה למחיקת ההחלטות ופסקי הדין בעניינה ושילמה תמורת זאת 49 ש"ח. בבירור טלפוני שעשתה המבקשת מול נציגי המשיבה התברר לה כי בכל סוף שבוע מבצעים לפחות עשרה אנשים הסרה של פסקי דין ו/או החלטות בעניינם והמופיעים באתר "תקדין לייט". לפי נתון זה ניתן להעריך כי בשבוע מסירים כעשרים אנשים החלטות ופסקי דין בעניינם, דהיינו 1,040 הסרות בשנה או 7,280 הסרות בשבע השנים האחרונות. כל הסרה עלותה 49 ש"ח דהיינו מדובר על נזק בסך של 356,720 ש"ח במצטבר לכל הפחות.

160. הנזק העקיף איננו ניתן לכימות מספרי אך ברור כי שיעורו הינו גבוה הרבה יותר מהנזק הישיר האמור. מדובר בנזק שחלקו לא ממוני - תחושות קשות של עלבון וחרדה מפני ההשלכות הצפויות של פרסום המידע הרגיש להזמין לכל דכפין, וחלקו האחר בעלת השלכות ממוניות - ההשלכות הממשיות של הפרסומים במאגר "תקדין לייט". אלו השלכות הפוגעות באופן משמעותי בחייהם של חברי הקבוצה נשוא בקשה דנן.

161. כפי שכבר הוזכר, חיפוש מידע אודות אנשים באמצעות גוגל נעשה נפוץ יותר ויותר בשנים האחרונות. כבר הוזכר כי המידע המופיע באינטרנט והמתקבל באמצעות חיפוש בגוגל הינו המקור העיקרי והראשוני לאיתור ומציאת מידע, והדברים נכונים גם כאשר בחיפוש ואיתור מידע אודות אנשים.

162. על כן, פעמים רבות בחייהם של חברי הקבוצה נוצרת מציאות שבה המידע אודותיהם המופיע במאגר "תקדין לייט", המופיע כאמור בתוצאות הראשונות בחיפוש בגוגל, עמד לנגד עיניהם של אחרים אשר חיפשו מידע אודותיהם במטרה שמידע זה יהווה בסיס להחלטה הקשורה ביחסים ביניהם.

163. לדוגמא, מעסיקים המקבלים מועמדות של מי מחברי הקבוצה בודקים מידע אודותיהם בגוגל, ומוצאים בקלות מידע אודות כתבי אישום מהם זוכו ולחילופין מידע אודות לקוויות גופניות המופיעים בפסקי הדין שבמאגר "תקדין לייט". במקרה זה מעדיפים המעסיקים שלא להיכנס "למיטה חולה" והמועמד, חבר הקבוצה, לא מקבל הזדמנות אמיתית ונכונה להתמודד על המשרה, אף אם מדובר במידע שהתברר כשגוי או שכיום כבר אינו רלוונטי וכדומה. נזק אחר הינו כאשר

מדובר על שותפות עם אדם מסוים, רכישה משותפת או אפילו ביצוע עסקה פשוטה וכדומה. כאשר השותף הפוטנציאלי נחשף למידע שאיננו מיטיב או מחמיא לחבר הקבוצה, באופן טבעי הוא יטה פחות ופחות לשיתוף פעולה.

164. בנוק מסוג זה ההיבט הממוני ניכר, שכן בעקבות החשיפה הזמינה למידע אודותיהם ב-"תקדין לייט" נפגע קשות יכולתם למצוא עבודה שתפרנס אותם ו/או סיכויים להזדמנויות עסקיות שונות ואף לביצוע הסכמים חוזיים שונים ועוד כהנה וכהנה.

165. נזק שני הינו במישור האישי: הדבר בא לידי ביטוי למשל במישור הבין זוגי, למשל כאשר אדם מקבל הצעה להכיר בן/בת זוג פוטנציאליים הוא מנסה לברר אודותיהם, בין היתר באמצעות מנוע החיפוש גוגל. כפי שהוצג, פעמים רבות "תקדין לייט" מעניק רושם ראשוני לא מחמיא במיוחד שלא לומר שלילי על בן/בת הזוג המוצעת, כך שאותה הצעה נפסלת על הסף ושלא בצדק. וכך הלאה וכך הלאה. הצעה אחר הצעה.

166. ויוזכר כי במקרה של המבקשת **ידוע לה באופן ברור שאיננו משתמע לשני פנים** שעקב המידע הנגיש אודותיה במאגר "תקדין לייט" היא לא קיבלה סיכוי אמיתי להתקבל למשרה בה חפצה ואף היתה קרובה מאוד לקבלה וכן נדחתה על ידי בני זוג פוטנציאליים.

167. הנזק העקיף המתואר לעיל איננו ניתן לכימות כספי. עם זאת ברי, לאור העובדה כי מדובר ככל הנראה על מאות אלפי אזרחים (לפחות) ואשר המידע אודותיהם מתבקש בנסיבות רבות ומגוונות, הרי שמדובר בנוק **בסדר גודל עצום** אשר חלקו בלתי ממוני וחלקו ממוני, המתבטא באובדן הזדמנויות עבודה והזדמנויות עסקיות, דבר שבהתחשב בנתונים דלעיל ובגודלה של הקבוצה יכול להסתכם בסכומים של מאות מיליוני שקלים.

168. מלבד האמור, הרי שהפסיקה קבעה שבהינתן פגיעה בזכויות יסוד חוקתיות (כגון הזכות לפרטיות) הפיצוי צריך להיות ממשי. ראה לעניין זה דברי בית המשפט בעניין **ראבי** (סעיף 133 לעיל):

"בעניין הערכת היקף הנזק, הבהיר כב' השופט ת. אור כי מדובר בנוק לא-ממוני, אשר בדרך כלל יקבע על דרך של אומדנה המבוססת על הערכת מכלול הנסיבות ועל התרשמותו של בית המשפט, בהדגישו כי "מדובר בפגיעה בזכות יסוד, שמחייבת קביעת פיצוי הולם, להבדיל מפיצוי סמלי" (פסקה 28). זו גם הדעה המובעת במאמרו של כב' השופט א. ריבלין, "פיצויים בגין נזק לא מוחשי ובגין נזק לא ממוני – מגמות הרחבה", ספר שמגר, מאמרים, חלק ג', התשס"ג-2003, 21, בעמ' 57). יש לזכור בהקשר זה כי פגיעה באוטונומיה של הפרט היא פגיעה בזכות יסוד חוקתית. בספרה של המלומדת ד' ברק-ארז, עולות חוקתיות, ההגנה הכספית על הזכות החוקתית, התשנ"ד, בעמ' 275-278, היא מביעה את הדעה כי הפיצוי בגין פגיעה בזכות חוקתית צריך להיות ממשי, ואל לו להיות נומינלי או סמלי, על מנת שלא לפחת את ערכה של הזכות, וכדי לתת ביטוי הולם להכרה בחשיבותן של תחושות כמו צער, עלבון והטרדה בשל הפרת הזכות; נקודת המוצא תהיה שנגרם לנפגע נזק בשל פגיעה בזכות יסוד חוקתית." (ההדגשים נוספו, הח"מ)

ת"א (ת"א) 1372/95 יורשי המנוח תופיק ראבי ז"ל נ' תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ (פורסם בבנו)

169. בית המשפט בפסק הדין בעניין **ראבי** קבע כי פגיעה בכבודו של הפרט כרוכה בנוק לא-ממוני שהוא בר-פיצוי - גם בלא נזק גופני. פגיעה כזו הוכרה כראש נזק עצמאי, הבאה בגדרו של המונח "נזק" כהגדרתו בסעיף 1 לפקודת הנזיקין.

170. נוכח האמור יתבקש בית המשפט להעריך את הנזק הכולל על פי הנתונים שהוצגו לעיל ובהתחשב בגודלה של הקבוצה והתקופה הארוכה בה מופעל המאגר "תקדין לייט". המבקשת שומרת על זכותה לקבל מידע ונתונים נוספים מהמשיבה עם התקדמות ההליך ולאור הוראות בית המשפט.

ז. התאמת התובענה כתביעה ייצוגית

171. סעיף 3(א) לחוק התובענות קובע כי תובענה ייצוגית ניתן להגיש בין היתר, "**בתביעה כמפורט בתוספת השנייה**".

172. תובענה זו נכנסת בגדרו של פריט 1 לתוספת השנייה לחוק התובענות הקובע:

"תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לעניין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו".

173. חוק הגנת הצרכן מגדיר עוסק כ-"מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן". המשיבה הינה חברה המספקת שירותי מידע רבים ומגוונים, בין היתר בתחומי המשפט, הפיננסים ופנסיה וגמל. אי לכך היא נכנסת בגדר "עוסק" כפי שהגדיר חוק התובענות לאור ההגדרה שבחוק הגנת הצרכן.

חברי הקבוצה כלקוחות של המשיבה

174. לעניין הדרישה "בקשר לעניין שבינו לבין לקוח": כפי שיפורט בתת הפרק העוסק בהגדרת הקבוצה, המדובר בענייננו על קבוצה ותת קבוצה: הקבוצה, כוללת את כלל הניזוקים אשר שמם מופיע במאגר "תקדין לייט" בהקשר לפרטים שיש בהם כדי לפגוע בפרטיותם ו/או בשמם הטוב, ותת קבוצה – אלו חלק מהניזוקים בקבוצה האמורה, כגון המבקשת, אשר התקשרו עם המשיבה בעסקה למחיקת פסק הדין ו/או ההחלטה בעניינם (עסקה הכרוכה כאמור בתשלום 49 ש"ח).

175. לגבי תת הקבוצה ברי כי היא נכנסת בגדרי דרישת יחסי עוסק לקוח ואין צורך להרחיב את היריעה בהקשר זה.

176. כעת יאמר: יחסי עוסק – לקוח אינם מצומצמים לגדר הצר של עסקה בין עוסק לבין לקוח בלבד. משעה שהמשיבה מציעה גולשים – ובכלל זה לחברי הקבוצה – להיקשר בעסקה בה תסיר המשיבה את פסק הדין ו/או ההחלטה הרלוונטית וזאת תמורת תשלום של 49 ש"ח, או כאשר היא מציעה להם לרכוש את פסק הדין בתמורה ל-25 ש"ח – הרי שהדבר עונה היטב לדרישה בחוק שעניינה עניין שבין עוסק לבין לקוח וזאת אף אם לא התקשרו בפועל בעסקה. גם לקוח פוטנציאלי הינו בגדר לקוח לאור הוראות פרט 1 לתוספת השניה, שהרי אין דרישה כי היחסים בין הצדדים השתכללו לקשר עסקי של ממש.

177. גישתנו, ולפיה די בהצעת האפשרות לחברי הקבוצה להיקשר בעסקה – אף אם לא עשו זאת בפועל – מעוגנת בפסיקות בתי המשפט. מקרה שיש להקיש ממנו לענייננו הינו ההחלטה בבקשה לאישור תובענה ייצוגית בעניין **עמרי רוטשילד** [בש"א (ת"א) 23305/06 **עומרי רוטשילד נ' פרטנר תקשורת בע"מ** (החלטתה של כב' השופטת ע. ברון מיום 16.3.2009, פורסם בנבו)]

178. בבקשה בעניין **רוטשילד** מדובר היה במנויי חברות סלולאריות שונות אשר צורפו לשירות מסרוניים של חברה בשם פופיק (חברה העוסקת במתן שירותי תוכן באמצעות מסרוניים), וזאת מבלי שנתנו את הסכמם לקבלת השירותים ומבלי שיידעו אותם על כך. המנויים אף לא פעלו מעולם לרישומם כלקוחות של פופיק לצורך קבלת שירותי תוכן. ואף על פי כן חייבה אותם פופיק בתשלום עבור מסרוניים.

179. הקבוצה שאושרה בהחלטה בעניין **רוטשילד** כללה את לקוחות החברות הסלולאריות **צורפו ללא הסכמתם** לאתר האינטרנט של פופיק וחויבו על ידי החברות הסלולאריות בגין מסרונים שנשלחו להם על ידי אתר זה. בית המשפט ציין כי אף שהצדדים כלל לא התקשרו בעסקה (שכן כאמור המבקשים צורפו לשירותי התוכן של פופיק ללא ידיעתם), הרי ש-:

"הסעיף הראשון לתוספת השנייה לחוק קובע כי ניתן להגיש בקשה לאישורה כייצוגית של כל "תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לעניין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו." נמצאנו למדים אפוא כי יחסי "עוסק" ו- "לקוח" יכול שיתקיימו גם בלא שנקשרה ביניהם עסקה – ובעניינו די בכך שפופיק פרסמה הזמנה למבקשים להירשם לחברות באתר על מנת למלא אחר תנאי זה". (ההדגשים נוספו, הח"מ).

180. ולעניינו, די בכך שהמשיבה מזמינה את חברי הקבוצה להיקשר עימה בעסקה להסרת פסק הדין ו/או ההחלטה (או לחילופין לרוכשה), כדי למלא אחר התנאי של יחסי עוסק – לקוח.

181. באופן דומה לאמור, קבע בית המשפט העליון בפסק הדין בעניין **ליאור שפירא** כי אף אם היחסים בין הצדדים לא הושתתו על בסיס רצוני הרי שניתן לגבש אותם כיחסי עוסק לקוח לצורך הפרט הראשון לתוספת השניה:

"כפי שציין חברי, הסיפא לסעיף מלמדת כי לא נדרשת התקיימותם של יחסים חוזיים ישירים או מגובשים בין הבנק לבין התובע כדי שזה ייחשב "לקוח", וניתן להתייחס אליו כאל "לקוח" גם אם גדר היחסים בינו לבין הבנק לא הושתתו על בסיס רצוני הדדי".

רע"א 2598/08 **בנק יהב לעובדי מדינה בע"מ נ' ליאור שפירא ואחרים**, פסק דין מיום 19.7.2010

ודו"ק. העובדה כי המשיבה כובלת הלכה למעשה את המבקשים לזרועותיה, שעה שהיא דורשת מהם כי עבור הסרת המסמך ישלמו סך של 49 ש"ח (ועבור צפיה במסמך מלא יש לשלם 25 ש"ח) מקימה את הקשר "עוסק – לקוח" שבין הצדדים, אף אם חברי הקבוצה לא הסכימו לכך ואף אם חלקם כיום כלל לא מודעים לכך, לפחות עד כה.

182. יתירה מזאת. די בכך שהמשיבה מעניקה לחברי הקבוצה את האפשרות לצפות בפסקי דין והחלטות, אף ללא תשלום, כדי להקים את קשר "עוסק-לקוח" ביניהם, שכן למשיבה עניין למקסם את הכניסות למאגר הפועל כאמור כמאגר עסקי והמניב לה רווחים כתוצאה מפרסום, רכישת מסמכים והסרתם וכיוצא באלה. כניסת חבר קבוצה למאגר "תקדין לייט" כמוה כקשירת קשר של עוסק-לקוח בינו לבין המשיבה, וזאת אף אם לא רכש או הסיר מסמך כלשהו.

חברי הקבוצה כצד שלישי

183. אף אם יטען כי חברי הקבוצה אינן בגדר לקוחותיה של המשיבה (דבר שהתברר כאמור כחסר בסיס), הפסיקה המקובלת נוקטת דבר כבשגרה כי **אין כלל צורך שהנפגע (התובע) עצמו יהיה בגדר "לקוח"**. לעניין זה נפנה לפסק דינו של כב' השופט ד"ר ע. בנימיני בפרשת **איי.איי.גי** [בש"א (ת"א) 12916/08 **איי. גיי ישראל חברה לביטוח בע"מ נ' בלסטרה שרית**] (פסק דיון מיום 26.8.2008, פורסם בנבו).

184. בפרשת **איי.איי.גי** עלתה השאלה האם יש להכיר ביחסי עוסק-לקוח לצורך חוק תובענות ייצוגיות כאשר עסקינן בעניין שבין חברת ביטוח לבין צד שלישי שאיננו לקוח שלה. בית המשפט, בהחלטה בבקשתה של **איי.איי.גי** לסילוק הבקשה לאישור על הסף, קבע כי:

"אולם במקרה דנא, נראה לי כי המשיבה זכאית להגיש תובענה ייצוגית נגד המבקשת בעניין הנדון, מכוח הוראות חוק התובענות הייצוגיות. סעיף 3(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה...". סעיף 4(א)(1) לחוק קובע כי רשאי להגיש לבית המשפט בקשה לאישור תובענה ייצוגית "אדם שיש לו עילה בתביעה או בעניין כאמור בסעיף 3(א)...". מכאן שעל מנת שלאדם תהא זכות להגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית צריכות להתקיים שתי דרישות מצטברות: האחת - קיומו של "עניין" מאילו המפורטים בתוספת השניה לחוק; והשניה - קיומה של עילה לתבוע בקשר לעניין זה". (ההדגשים נוספו, הח"מ)

ובהמשך:

"אולם, אינני סבור שעל מנת להגיש את התביעה הייצוגית בתיק זה, צריכה המשיבה להיות "לקוח": די לה בכך שהתובענה עוסקת בעניין כמפורט בסעיף 2 לתוספת השניה, ושיש לה עילה להגשת התובענה. בתנאים אלה עומדת המבקשת". (ההדגשים נוספו, הח"מ)

ולסיכום:

"לאור כל האמור לעיל, אין כל מניעה שהמשיבה תגיש את התובענה הייצוגית שהיא מבקשת להגיש, ככל שהדבר נוגע לשאלת העילה האישית על פי חוק תובענות ייצוגיות, למרות שהיא איננה מבוטח או לקוח של חברת הביטוח".

185. כלומר, בהינתן עילה של אותו צד שלישי כלפי הנתבעת/המשיבה להגשת התובענה ובהינתן כי התובענה עוסקת בעניין כמפורט בסעיף 2 לתוספת השניה (לדוגמא: עניין בין עוסק ללקוח), הרי שיש באלו כדי לעמוד בתנאי סעיפים 3(א) ו-4(א)(1) לחוק התובענות הייצוגיות.

186. נתחיל מהדרישה האחרונה. קיומה של עילת תביעה בין חברי הקבוצה לבין המשיבה קיימת באופן מובהק כפי שמוכח מהאמור בבקשה זו ועניינה, בעיקרה, פגיעה בפרטיותם ו/או בשמם הטוב ובדרישה כספית מהם בעבור הסרת הפגיעה.

187. גם הדרישה הראשונה מתקיימת היות והתובענה עוסקת "בעניין" המופרט בתוספת השניה – עניין שבין עוסק ללקוח, וזאת אף אם "הלקוח" הוא אדם אחר ולצורך עניין דנן – אותו אדם המחפש את השם במנוע החיפוש גוגל ומקבל לעיונו החלטה או פסק דין רלוונטי באתר "תקדין לייט", שהוא ודאי לקוח של המשיבה היות והוא מקבל ממנה שירות מידע פר-אקסלנס. האמור הינו בהשוואה לעובדות שהיו בהחלטה בעניין אי.אי.גי, בהן הלקוח של אי.אי.גי היה המבוטח, אשר כלל לא היה צד לתובענה הייצוגית ואילו המבקשת דשם היתה צד ג' אשר היתה זכאית לקבל תגמולי ביטוח מחברת אי.אי.גי והתובענה עסקה בעניין הקשור לעניין שבין המבוטח למבוטח. אף על פי כן קבע בית המשפט באופן מפורש כי ניתן להגיש תובענה ייצוגית גם כאשר המבקש כלל איננו הלקוח של המשיבה, בהתאם להתקיימותן של שתי הדרישות שהוזכרו.

188. ובענייננו – העניין שבין העוסק ללקוח, היינו העניין שבין המשיבה לבין הגולשים הנחשפים לפסקי הדין וההחלטות שבמאגר "תקדין לייט" הינו הפגיעה בפרטיותם ו/או בשמם הטוב של חברי הקבוצה (שהם "צד שלישי" ליחסי עוסק-לקוח אלה, כפי שהיה גם בפרשת אי.אי.גי). עניינה של בקשה זו הינה בחשיפה האמורה, שכפי המפורט בבקשה נעשית בניגוד לדין.

189. ראה גם דברי כבי' השופט ע' פוגלמן בפסק הדין בעניין ליאור שפירא דלעיל בה קבע (בסעיף 3 לפסק דינו) כי אין כל הכרח שתובענה ייצוגית תתנהל אך ורק בין צדדים ישירים אלא די שנושא התביעה הייצוגית הינו דבר שהוא "בקשר לעניין" שבין עוסק לבין לקוח. מידת הזיקה

"אינטנסיביות הזיקה", כלשונו של השופט פוגלמן (שם) של התביעה ליחסים הישירים בגינם מוגשת התביעה נותרה פתוחה ותיגזר, לדידו, מתכלית החוק.

190. בהמשך לאמור יוזכר כי העניין שבין עוסק ללקוח איננו צריך להיות עניין צרכני דווקא הנובע מחוק הגנת הצרכן אלא יכול להיות כל עילה שהיא ובלבד שהיא שנוצרה במסגרת יחסים שבין עוסק ללקוח. קביעה עקרונית זו נמצאת בפסיקתו של בית המשפט העליון בפרשת **עמותת אגודת בעלי מוניות התחנה**, מפיו של כב' השופט נ' הנדל:

"החוק אינו דורש שהצדדים יתקשרו בעסקה. היקף הפרט רחב – בקשר שבין העוסק לבין הלקוח. ההגדרה המצמצמת היא כי מדובר ב"עוסק" כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן. ודוק, חוק הגנת הצרכן יסייע בהגדרת השאלה מהו "עוסק", ברם נושא התביעה אינו מוגבל לעילות המפורטות בחוק הגנת הצרכן בלבד. המחוקק בחר להרחיב, ולא בכדי החוק מנוסח כפי שנוסח. לשם השוואה, ניטול לדוגמה את פרט 4 לתוספת השנייה בחוק התובענות הייצוגיות, המאפשר הגשתה של בקשה לאישור תובענה ייצוגית ב"עילה לפי חוק ההגבלים העסקיים". פרט 7, כמוהו, מאפשר הגשתה של בקשה לאישור תובענה ייצוגית ב"עילה לפי חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א - 2000". לא כך הוא לעניינו של פרט 1 לתוספת השנייה. פרט זה אינו מפנה לעילה ספציפית המנויה בחוק הגנת הצרכן, אלא מאפשר הגשתה של בקשה לאישור תובענה ייצוגית בגין כל קשר הנוגע ליחסי לקוח ועוסק, כמשמעות האחרון בחוק הגנת הצרכן, אפילו אם הצדדים לא הכרתו חוזה.

ואם בכך לא סגי, הרי שלא רק שזוהי לשונו של החוק, כי אם גם כוונת המחוקק כפי שעולה היא מדברי ההסבר להצעת החוק ולתזכירו ובמסגרתו צוין כי:

"הפרט מרחיב על ההסדר הקבוע בחוק הגנת הצרכן, באופן שהוא מאפשר הגשת תובענה ייצוגית נגד מוכר, ספק, יצרן, יבואן או משווק של מוצר או שירות, בזיקה ליחסים שבינו לבין לקוח, בין בתמורה ובין שלא בתמורה, לרבות בעניין הקודם להתקשרות, ואף אם לא נערכה התקשרות בפועל. הפרט אינו מצמצם את הגשת התובענה הייצוגית לעילות הקבועות כיום בחוק הגנת הצרכן, לאור הביקורת שנמתחה על ההסדר המצומצם, שהגביל הגשתן של תובענות ייצוגיות לעילות לפי חוק זה. הגבלה זו הביאה לכך שבמרבית התביעות הצרכניות לא ניתן היה להגיש תובענה ייצוגית. בפועל הגבלה מוקדמת זו הביאה להארכת ההתדיינות ולנכונות של תובעים ייצוגיים להגיע לפשרות בשיעורים נמוכים מהסכום המגיע לקבוצה כדי למנוע את הסיכון של מחיקת הבקשה ההגבלה האמורה היא אחת המכשלות המרכזיות מהן סובל הדין הקיים [...]. ההסדר המוצע מסיר את ההגבלה האמורה ומבהיר כי כל התחום הצרכני הוא נושא להגשת תובענות ייצוגיות" (תזכיר חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו - 2006 מיום 28.2.2005, בע"מ 44).

ע"א 4696/98 ע"ד אילן גפן נ' עמותת אגודת בעלי מוניות התחנה (פורסם בנבו) (ההדגשים נוספו, הח"מ)

(וראה גם דברי כב' השופטת מ. נד"ב בת"צ (מחוזי מרכז) 4398-09-08 ליטבין נ' בלה שלומקינס בע"מ (פורסם בנבו) ומאמרו של המלומד א. קלמנט, "קווים מנחים לפרשנות חוק התובענות הייצוגיות, התשס"ו-2006", הפרקליט מט(1) 131 (2006), בעמ' 134-135).

191. הרי שגם עוולות של הפרת חוק הגנת הפרטיות ושאר עילות, כשרות וראויות לבוא במסגרת הפרט הראשון לתוספת השניה לחוק התובענות.

192. מכל האמור עולה שהתובענה עומדת בתנאי הסף של סעיף 3(א) לחוק התובענות, זאת לאור היות חברי הקבוצה לקוחות של המשיבה, ולחילופין אף אם אינם בגדר לקוחות (דבר המוכחש), הרי

שהם עומדים בתנאי סף זה היות ועומדת להם לכל הפחות עילת תביעה כנגד המשיבה וכן מדובר בעניין שבין עוסק (המשיבה) ללקוח (ציבור הגולשים העושה שימוש ב"תקדין לייט") כפי שהוסבר מעלה, לאור הלכת אי.אי.גי.

193. סעיף 4(א)(1) לחוק מגדיר תנאי נוסף לזהות התובע הייצוגי:

**"אדם שיש לו עילה בתביעה או בעניין כאמור בסעיף 3(א),
המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל
החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה".**

194. למבקשת קיימת עילת תביעה אישית נגד המשיבה (כמפורט לעיל בהרחבה) ועילה זו מעוררת שאלות משותפות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, אשר שמותיהם עולים במאגר "תקדין לייט" אותה מנהלת המבקשת, באופן שיש בו כדי לפגוע בפרטיותם או בשמם הטוב. מדובר בסוגיה משפטית המשותפת לכלל חברי הקבוצה – פרסום מידע אודותיהם באופן שיש בו כדי לפגוע בפרטיותם ובשמם הטוב. העובדות משותפות שכן המדובר הוא בפלטפורמת פירסום אחת שהוקמה על ידי המשיבה ומתופעלת על ידה ומדובר בנוק שפורט מעלה אשר גורם נזק או עלול לגרום נזק לחברי הקבוצה.

גודלה של הקבוצה מצדיק הגשת התובענה כתובענה ייצוגית

195. עד היום התפרסמו מאות אלפי פסקי דין של בתי המשפט בערכאות השונות. חלק מפסקי הדין הללו מכיל מידע רגיש ואינטימי אודות בעלי דין ואזרחים אחרים. חלק מפסקי הדין הינם אישומים פליליים מהם זוכו הנאשמים לבסוף, חלקם פסקי דין המכילים מידע רגיש אודות בריאותם של המתדיינים ועוד פרטים רגישים. מדובר אם כן על מאות אלפי אם לא מיליוני אנשים, אזרחים תמימים, אשר כל "חטאם" היה שעניינם התברר לפני בית המשפט והם נפלו בעל כרחם למניפולציה עסקית של המשיבה אשר מפרסמת את פסקי הדין וההחלטות בעניינם לכל המחפש מידע אודותיהם באמצעות גוגל.

196. נוכח זאת, הרי שמדובר בקבוצה אשר גודלה לא מאפשר, מבחינה מעשית, לצרף את כל חבריה במסגרת תביעה רגילה. על כן, גודלה של הקבוצה מהווה עילה המצדיקה את אישורה של התובענה כייצוגית. התובענה הייצוגית נועדה לאפשר לאדם אחד או לקבוצת אנשים, שנזקו של כל אחד מהם קטן יחסית, לתבוע בשם כל הנפגעים האנונימיים, שסכום תביעתם הכולל גבוה ביותר נוכח ריבוי מספרם.

197. בכך מגינה התובענה הייצוגית על אינטרס היחיד שנפגע, אך אינו מגיש תביעה פרטית בשל הטרחה וההוצאות הכרוכות בכך.

198. בתמצית, המדובר הוא על חברי קבוצה רבים אשר ברובם אינם יכולים כלל לכמת את סכום תביעתם בסכום כספי וגם על כן המקרה שלהם איננו מצדיק ניהול משפטי עצמאי. כן המדובר הוא על הליך מורכב ושעשוי להיות ממושך, דבר שיכול להביא להוצאות משפט ניכרות אשר יעלו עשרות מונים על סכום תביעתם ועל כן גם אם יזכו בתביעתם, ההחזר הכספי שיקבלו לא יכסה את הוצאות המשפט.

ח. התקיימות תנאי הסף להכרה בתובענה כייצוגית

(1) הגדרת הקבוצה והשאלות המשותפות (סעיף 8(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות)

199. נחזור ונגדיר את הקבוצה ותת הקבוצה נשואי בקשה דין :

הקבוצה: כל אדם אשר שמו הוזכר בפסק דין ו/או בהחלטה המופיעים במאגר "תקדין לייט", בשבע השנים האחרונות ובנוסף לכך הוזכרו אודותיו פרטים ונתונים אישיים באופן שיש בהם כדי לפגוע בפרטיותו ו/או בצנעת הפרט שלו ו/או בכבודו ו/או בשמו הטוב.

הגדרת הנושאים אשר פרסומם כאמור עולה כדי פגיעה בפרטיות ובשם הטוב הינם כל מידע הקשור לחייו הפרטיים של אותו אדם, לרבות שמו, כתובתו, מספר הטלפון שלו, מקום עבודתו, זהות חבריו, יחסיו עם אשתו ויתר חברי משפחתו, מעשיו של אדם בתוך ביתו, תוכן של שיחות טלפון שערך, מעטפות חתומות, מצב רפואי, יחסים שבינו לבינה, מצב כלכלי, חשדות פליליים וכדומה [זאת בהסתמך על ע"א 439/88 רשם מאגרי המידע נ' ונטורה, פ"ד מח(3) 808; ע"א (ת"א) 2319/08 פלוני נ' פלונית (פורסם בנבו)].

תת הקבוצה: כל חבר בקבוצה אשר התקשר בעסקה עם המשיבה לצורך הסרת פסק דין ו/או החלטה בעניינו או בעניינו של אדם אחר ממאגר "תקדין לייט".

200. הבקשה דן מעוררת שאלות עובדתיות (ככל שישנה מחלוקת לגביהן) ומשפטיות מהותיות המשותפות לכלל חברי הקבוצה כאמור לעיל. לא יכול להיות ספק כי השאלות העולות בתביעה דן הן מהותיות. השאלות המשותפות – העובדתיות והמשפטיות – הינן כדלקמן:

- 1) האם המשיבה מפעילה מאגר פסקי דין בשם "תקדין לייט"?
- 2) האם המאגר הנ"ל מקושר למנוע החיפוש "גוגל" באופן שחיפוש שם המוזכר בפסק דין או בהחלטה של בית המשפט בגוגל נותן מענה של קישור לאזכור השם במאגר?
- 3) האם ישנם שימושים אחרים למאגר "תקדין לייט" מלבד קבלת אינפורמציה אודות אדם בעקבות חיפוש שמו בגוגל?
- 4) לשם איזו תכלית נועד המאגר ומה ההבדל בינו לבין מאגר "תקדין" הנמצא באתר "תקדין"?
- 5) האם המשיבה גובה תשלום עבור הסרת החלטה או פסק דין מהמאגר והאם גבייה זו נעשית כדין?
- 6) האם בהפעלת המאגר "תקדין לייט" כאמור בבקשה זו, פוגעת המשיבה בפרטיותם ו/או בשמם הטוב של חברי הקבוצה?
- 7) האם בהפעלת המאגר "תקדין לייט" כאמור בבקשה זו, עוברת המשיבה על הוראות חוק הגנת הפרטיות, הן בהיבט הפגיעה בפרטיות והן בהיבט רישום המאגר?

201. למעלה מן הצורך יצוין כי הדרישה בסעיף 18(1) לחוק התובענות הינה לתובענה המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה. היינו, די בכך שהשאלות העובדתיות בלבד או המשפטיות בלבד משותפות לכלל חברי הקבוצה על מנת לעמוד בתנאי זה.

(2) קיימת אפשרות סבירה שהתובענה תוכרע לטובת המבקשת (שם)

202. קיימת יותר מ"אפשרות סבירה" כי התובענה תוכרע לטובת המבקשת וחברי הקבוצה. העובדות והטענות נתמכות בראיות, הינן מבוססות ומנומקות ואינן מעלות מחלוקת של ממש על כך כי המשיבה מפירה הוראות דין, פועלת בחוסר תום לב מובהק ופוגעת בנושאות בזכויות חוקתיות בסיסיות של אלפי אזרחים.

203. לפיכך, על סמך העובדות ולשון החוק, קיימת אפשרות סבירה ואפילו למעלה מזה, שהמחלוקת תוכרענה לטובת המבקשת והקבוצה.

(3) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין (סעיף 8(א)(2) לחוק תובענות ייצוגיות)

204. הנזק שספג כל חבר קבוצה הינו משמעותי, אך מדובר בנזקים שברובם אינם ניתנים לכימות כספי ולכן הדבר מהווה חסם בפני הגשת תביעה אישית על ידי כל אחד ואחד מחברי הקבוצה, עקב העלויות הגבוהות שבניהול הליך משפטי עצמאי והקושי בכימות הנזק.

205. כמו כן, המכנה המשותף בבקשה רב על הבירור של הנסיבות האישיות של כל מקרה ומקרה. מאחר ומדובר בדיון הנוגע להוראות החוק ומאחר שמדובר בדין זהה ומשותף לכלל חברי הקבוצה אין צורך בבירור פרטני לגבי כל חבר קבוצה. המקרה שלפנינו הינו מקרה מובהק בו הדין מבסס את עילות התביעה.

206. למעלה מזו: חלק גדול מחברי הקבוצה כלל אינם מודעים לפגיעה ולנזק שנגרם להם ועל כן אינם יכולים בפועל לפעול באופן פרטני מול המשיבה.

207. אף לגבי תת הקבוצה, הרי שמדובר בסכומים קטנים (יחסית!) אשר שולמו למשיבה עבור הסרת מסמך, ויש בכך כדי להוות חסם בפני הגשת תביעה אישית.

208. נוסף על כך, ריבוי תביעות הנובע מהגשת תביעה אישית על ידי כל אחד מחברי הקבוצה יהווה עומס כבד על מערכת המשפט במדינת ישראל ובזבוז משאבים אדיר.

(4) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת (סעיף 8(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות)

209. לבאי כוח המבקשת ניסיון בניהול תובענות ייצוגיות ומדובר במשרד עורכי דין עם ותק רב וניסיון בכל תחומי המשפט ובייחוד בתחום התובענות הייצוגיות.

210. בשנים האחרונות הגישו באי כוח המבקשת מספר רב של בקשות לתובענות ייצוגיות בתחומים שונים. בתחום הגנת הצרכן הגישו באי כוח המבקשת בקשות לאישור תובענה ייצוגית נגד חברת פרוקטר אנד גמבל ישראל בעניין הטעיית לקוחותיה להאמין כי כאשר פס הלחות הממוקם בסכיני הגילוח מעל ללהב הופך צבעו מכחול ללבן טיבו יורד ועל כן יש להחליפו בלהב חדש: ת"צ - 3034-12-10 אברהם הופמן נ' פרוקטר אנד גמבל ישראל, וכן בקשה נגד חברת שטראוס עבור הטעייה בעיצוב אריזת המוצר "דנונה בר-פקאן": ת"צ 15469-07-10 רפאל בורמז נ' שטראוס גרופ ובקשה נוספת נגד חברת פרוקטר אנד גמבל ישראל בעניין הטעיית הצרכנים בגין הורדת החומר הפעיל בסבון הכלים פיירי בלא הבאת מידע זה לצרכנים: ת"צ 680-10-11 גרינבלד נ' פרוקטר אנד גמבל ישראל אמ.די.או בע"מ.

211. כמו כן, הגישו באי כוח המבקשת מספר רב של תובענות ייצוגיות בתחום הגנה על צרכן בדיני הבנקאות, בקשה אחת אשר ניתן בה פסק דין לטובת הקבוצה עסקה בדיון בפיצוי הנפגעים מקריסת מערכת המחשוב של בנק הפועלים בשנת 2008 – ת"א 2522/08 בש"א 4947/08. כמו כן, הוגשו 5 בקשות כנגד בנק לאומי למשכנתאות, בנק ירושלים, בנק מזרחי טפחות, בנק דיסקונט ובנק הפועלים בעניין אי הסרתם של רישומי שעבודים על ידי הבנקים תובענות אלו נמצאות כעת בשלבי דיון להסדר פשרה.

212. לבאי כוח המבקשת, אם כן, רקע מתאים לניהול תובענה זו לנוכח הידע והניסיון שצברו בתביעות ייצוגיות בנושאים שונים ומגוונים.

213. כמו כן, אין לבאי כוחה של המבקשת כל ניגוד עניינים ועניינים של כלל חברי הקבוצה ינוהל תוך הקפדה על יושר והגינות, על מנת לתקן את העוול שנעשה לחברי הקבוצה. על כן, קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כל חברי הקבוצה ינוהל ויוצג בדרך הולמת.

(5) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב (סעיף 8(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות)

214. למבקשת אין כל ניגוד עניינים ועניינים של כלל חברי הקבוצה ינוהל תוך הקפדה על יושר והגינות, על מנת לתקן את העוול שנעשה לחברי הקבוצה. לפי מיטב הבנתה של המבקשת, אף אין כל ניגוד עניינים בינה לבין יתר חברי הקבוצה שבשם מגישה המבקשת את הבקשה. כלל חברי הקבוצה נפגעו באופן זהה יחסית והמבקשת רואה את עצמה כשלוחה של כלל חברי הקבוצה.

ט. סמכות מקומית ועניינית

215. מקום עסקה של המשיבה מצוי בעיקר תל אביב. על כן, הרי שעל פי סעיף 3(א)(1) לתקנות סדר הדין האזרחי התשמ"ד-1984 ולאור סכום התביעה, יש לבית המשפט המחוזי בתל-אביב את הסמכות המקומית והעניינית לדון בבקשה זו.

י. הסעדים המתבקשים

לאור האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על מתן הסעדים הבאים:

- א. לאשר את התובענה כתובענה ייצוגית;
- ב. להגדיר את הקבוצה המיוצגת לצורכי התובענה הייצוגית, כאמור לעיל;
- ג. ליתן הוראות בדבר אופן פרסום ההחלטה בבקשה זו לכשתתקבל, לקבוע את נוסח פרסום ולחייב את המשיבות בהוצאות הפרסום;
- ד. ליתן סעד הצהרתי המצהיר על כך כי המאגר "תקדין לייט" איננו עומד בדרישות הדין;
- ה. ליתן צו מניעה האוסר על המשיבה לפרסם מעתה ואילך במאגר "תקדין לייט" כל פסק דין או החלטה הכוללים מידע שיש בו כדי לפגוע בפרטיות ו/או בשמו הטוב של מי מבעלי הדין או אנשים אחרים המאוזכרים בפסקי דין והחלטות בית המשפט, וזאת על מנת למנוע ממעגל הניזוקים להתרחב;
- ו. ליתן צו מניעה האוסר על המשיבה לגבות תשלום עבור מחיקת מסמך מהמאגר "תקדין לייט";
- ז. לחייב את המשיבה למחוק מהמאגר את כל פסקי הדין וההחלטות בהם מופיעים פרטים שיש בהם כדי לפגוע בפרטיותם ו/או בשמם הטוב של בעלי הדין או אנשים אחרים המאוזכרים בפסקי דין והחלטות אלה ולמצער להורות על השמטת השמות מפסקי דין והחלטות אלה; יצוין כי יש חשש שמאן שהוא יעשה שימוש בפרטים אגביים שהוזכרו בפסקי הדין ובהחלטות כדי להתחקות אחר זהות המתדיינים ולכן מבוקש בראש ובראשונה הסרה של פסקי הדין וההחלטות הרלוונטיות ורק לחילופין השמטת פרטים מזהים.

- ח. להורות על מתן פיצוי לחברי הקבוצה במישרין או על ידי מתן סעד לכלל חברי הקבוצה או לטובת הציבור כפי שיראה לנכון בנסיבות העניין;
- ט. להורות על השבת הסכומים ששילמו חברי תת הקבוצה עבור הסרת המסמכים מהמאגר "תקדין לייט" יחד עם הפרשי ריבית והצמדה;
- י. להורות על תשלום גמול הוגן למבקשת, בהתאם לאמור בסעיף 22 לחוק תובענות ייצוגיות;
- יא. לקבוע את שכר הטרחה של באי כוחה של המבקשת, בהתאם לאמור בסעיף 23 לחוק תובענות ייצוגיות;
- יב. ליתן למבקשת ולקבוצה כל סעד נכון וצודק בנסיבות העניין, לפי שיקול דעתו של בית המשפט הנכבד.

יא. סיכום

216. הבקשה דן מעלה בפני שולחנו של בית המשפט תופעה מכוערת וחמורה ביותר של פגיעה בפרטיות ובשם הטוב של מאות אלפי אזרחים. מדובר בלא פחות מניצול של מאגר משפטי שברשות המשיבה ושל עיקרון חוקתי חשוב – פומביות הדיון, לצורך יצירת מאגר מידע עסקי אודות אנשים שהוזכרו בפסקי דין והחלטות שיצאו לפני הערכאות השונות באופן שפעמים רבות יש בכך כדי לפגוע בזכויות יסוד של אנשים רבים. נוסף על כך, המשיבה מנצלת את המאגר ה"מודיעיני" שיצרה כדי לעשות רווחים קלים על גבם של אותם אזרחים תמימים שנפלו ברשתה והמעוניינים להסיר פרסומים אלה.
217. מאפייני החיים המודרניים, בהם שטף המידע חשוף, נגיש וזמין לכל, מחייבים את בתי המשפט, האמורים על שמירת זכויותיהם של הפרט - בוודאי כאשר מדובר בזכויות חוקתיות ובסיסיות - לנקיטת אמצעים למניעת תופעות שליליות כגון אלו המתוארות בבקשה אשר עומדות בסתירה חזיתית להוראות החוק ולמארג הזכויות החוקתיות של אזרחי מדינת ישראל.
218. במקרה דנן אין מדובר על הסדרה יש מאין או הסדרת כלל סוגיית פרסום פרטים מזהים בפסקי הדין במדינת ישראל, אלא במאגר מסוים של פסקי דין והחלטות הפועל בניגוד לדין ולעקרונות החוקתיים ועל כן התערבות שיפוטית בעניינו מתבקשת לאור החקיקה והפסיקה הקיימת.
219. הבקשה נתמכת בתצהיר מטעם המבקשת המצורף לבקשה.
220. מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה זו.

ירושלים, היום כ"ב בטבת, תשע"ב; 17 בינואר, 2012

נועם צוקר, עו"ד

אסף פינק, עו"ד

משרד עורכי דין יעקב פינק

ב"כ המבקשת